

Kellemes
karácsonyt és
boldog új évet
kívánunk!

Megújult a vízügyi tárlat a Milléren

17. oldal

Ötvenéves jubileum

Idén kerek évfordulót ünnepel a felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási (vízföldtani) csoportunk, ugyanis 50 évvel ezelőtt indult el hivatalosan is a hidrogeológusi munka igazgatóságunkon. Az eltelt fél évszázadra visszatekintve elégedettek lehetünk a csoport eddig elért eredményeivel, de a munka nem áll meg. Írásunk a 11-12. oldalon.

VEZETŐI KÖSZÖNTŐ (szemceruzával)

Tisztelt Olvasó!

Jó szívvel ajánlom figyelmébe az igazgatóság utolsó negyedévi lapját! A cikkek elbeszélik, milyen sokféle tevékenység folyik a KÖTIVIZIG-nél. A kollégák egész évben állják a sarat, de az év vége, az „mindent visz”! Határidős munkák és projektek zárása, jelentések megírása, a beutazások kiértékelése, „konferencia- és továbbképzés hegyek”, számlák kiállítása, vagy éppen kifizetése. Persze, ne maradjon bent szabadság sem, de minden munka készüljön el időben! Minden év vége hasonló rohamban zajlik és egyszer csak nincs több munkanap az évből!

És akkor még nem beszéltem a második-sokadik műszakból adódó egyéb feladatokról: milyen mikuláscsomagot vigyen a gyerek az osztálytársának, akinek nevét kalapból kihúzta, és éppen csak elkészültünk a közös versírással az éjjel - miközben kisült a kötelező mikulásnap sütemény. Az oviba papír karácsonyfadíszet ragasztunk, hogy holnap beadjuk a gyerekekkel együtt. A munkahelyen erőfeszítést teszünk, hogy a lehető legjobb munkát végezzük, legyen az projekt, pénzügyi beszámoló, vagy határidős jelentés. Mert szeretjük jól csinálni! Néha sok(k) és persze adódnak nehézségek, de vannak „csápjaink”, amivel azokat a rezdüléseket is megérezzük, amiket az „erősebbik nem” NEM... Pl. nem tárgyalunk éhes férfiemberrel, megvárjuk, amíg megebédél és utána terjesztjük elé a problémákat (a munkahelyen és otthon egyaránt). Sok múlik a jó időzítésen. Időzíteni pedig tudunk, mert egy időben figyelünk arra, hogy van-e otthon örölt kömény, hogy holnap vízóra leolvasás, hogy Feri bácsit fel kell köszönteni, hogy a nagyit orvoshoz kell vinni és a gázszelőt ki kell hívni. Mindenre van időnk, mert kell, hogy legyen! Ebben jók vagyunk!

A laborban 2019-ben (is) feszített munkaterv szerint dolgoztunk, folyamatosak zajlottak a mintavételek és feldolgozások, a kiemelt víztestek állapotfelmérése/terhelhetőségi hossz-szelvény vizsgálata/biomonitorozása/minősítése, szakvélemények adása. Idén mi szerveztük a VIZIG-ek mintavevő Munkacsoportjainak 3 napos Országos Mérőgyakorlatát Tiszafüredre, amely eredményes volt. Segítjük a BSc, MSc, PhD hallgatók szak- és diplomadolgozatának megírását, anyagot és ötletet szolgáltatunk a 4-6 hetes nyári gyakorlat letöltése során. Odafigyelünk rájuk. Fontosnak tarjuk a fiatal szakemberek beilleszkedésének segítségét, szakmai felkészítésüket és megtartásukat. És fontos az idősebb kollégák tapasztalatának megbecsülése és tudásuk átadásának biztosítása is.

Kulcsszó a kommunikáció! A felsőbb szervekkel, a VIZIG-ek között, a szakmai osztályok között, a szomszéd szobában ülő kollégákkal, a portás bácsival. A sikeres munkavégzés sokszor ezen múlik! Derűsen könnyebb. Úgyis meg kell csinálni! Nálunk a laborban a kedvenc idézet: „Örülj, ha esik az eső, mert ha nem örülsz, akkor is esik!”

Várakozással tekintünk a jövőbe. Újabb 12 hónap, újabb kihívások, közös erőfeszítések, sikerek és kudarok. Szükség van ránk. Mindannyiunkra!

Áldott, békés karácsonyt és nagyon boldog új esztendőt kívánok valamennyi munkatársunknak és családjuknak!

Dr. Tészárné Dr. Nagy Mariann
a Regionális Laboratórium vezetője

VÍZTUDOMÁNY

Tanulmány a Zagyva folyó ökológiai vízhozamának meghatározásához

Előzmények, problémafelvetés

A 2012. és 2013. év során rendkívüli szárazság, aszályos időszak jellemezte a Zagyva térségét. A Közép-Tisza-vidéki Horgászegyesületek Szövetsége 2013. augusztus 8-án érkezett levelében a Zagyva folyón a vízkivételek korlátozásának elrendelését kérte az I. fokú vízügyi hatóságtól. A korlátozás elrendelésére nem került sor, azonban a természetvédelmi hatóság és a vízügyi igazgatóság között ezt követően történt számos levélváltás igazolja, hogy a Zagyva folyó alacsony vízállásának problematikája, egyúttal a vízhiány-kárelhárítási terv kidolgozása újra és újra felvetődő kérdés, valamint megoldásra váró feladat.

Zagyvára és mellékvízfolyásaira jellemző, hogy a nagy magasság-különbségek és viszonylag rövid hosszuk miatt aránylag kis területen mennek át a vadpatakok összes jellegzetességét viselő alakból a síkvidéki kisesésű, csendes vízű állapotba. A vízgyűjtő-gazdálkodási besorolás alapján a 7L-típusba sorolt, síkvidéki - kis esésű - meszes-közepes finom mederanyagú, nagy vízgyűjtőjű folyó. A nagy esések miatt heves vízjárású, melyhez természetszerűleg szélsőséges vízhozamok tartoznak.

A Zagyva folyó természetes vízjárását jelentősen módosítják a vízkivételek illetve bevezetések. Továbbá meghatározó szerepet töltenek be a folyó mellett található tározók üzemeltetései is. Számos – különböző nagyságú – jóléti hasznosítású tó vízigényét is a folyó elégíti ki. A vízhasználók közül pedig kiemelkednek a mezőgazdasági vízigények. A fennálló vízigények kielégítése főleg a kisvízes időszakban okoz jelentős ökológiai problémát. A folyó természetes állapotának megőrzéséhez, az élőlények fennmaradásához is szükség van megfelelő mennyiségű és minőségű vízkészletre. A vízfolyások állapotát, a vízminőségét, a feliszapolódást kedvezőtlenül befolyásolják a vízfolyásokba bevezetett nem kellően tisztított, vagy tisztítatlan ipari, mezőgazdasági és kommu-

nális szennyvizek, valamint azok a pontszerű szennyező források, mint az illegális hulladéklerakókból származó csurgalékvíz, a termálvíz bevezetések stb..

2012. és 2013. évben rendkívüli szárazság, aszályos időszak jellemezte a Zagyva folyó vízjárását. Ekkor elsőként a halászati hasznosító kérte a Zagyva folyón a vízkivételek korlátozásának elrendelését. A korlátozás elrendelésére nem került sor, azonban a természetvédelmi hatóság és a vízügyi igazgatóság között ezt követően történt számos levélváltás igazolja, hogy a Zagyva folyó alacsony vízállásának problematikája igen is közös érdek. Az ökológiai egyensúly fenntartása érdekében közös megoldást kell találnunk, így a hatóság felkérte igazgatóságunkat, hogy határozzuk meg az ökológiai vízhozamot, mivel „sem a felügyelőség, sem az illetékes természetvédelmi kezelő HNPI nem rendelkezik az ökológiai vízmennyiség megállapításához szükséges adatokkal, információkkal”. Ezt a vízmennyiséget a természet védelméről szóló **1996. évi LIII. törvény** határozza meg az alábbiak szerint: „18. § (1) A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet.”

Intézkedések

Tekintettel arra, hogy sem iránymutatás, sem pedig irodalmi háttéranyag nem állt rendelkezésünkre a feladat elvégzéséhez, a KÖTIVIZIG-nél megalakult egy munkacsoport az érintett szakági osztályok, a labor munkatársainak közreműködésével. Ennek keretében fogalmaztuk meg azokat a feladatokat, amely alapján meghatározhatjuk azt a kritikus vízmennyiséget, amely a Zagyva folyó esetében, mind gazdasági, mind ökológiai szempontból már káros hatással lehet. A munkába bevonásra került a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a Közép-Tisza-vidéki Horgászegyesületek Szövetsége. *(Folytatás a 4. oldalon)*

VÍZTUDOMÁNY A Zagyva ökológiai vízhozama

Ahhoz, hogy megállapítsuk a kritikus vízhozamot, széleskörű, minél reprezentatívabb adatok gyűjtése és előállítása volt a legfőbb feladat számunkra. A munkát 2014-ben kezdtük, a méréseket, az adatgyűjtést, a kiértékelést három éven keresztül végeztük. A munka lezárásaként a monitoring eredményeiről és a megtett intézkedésekről a munkacsoport, Virágné Kőházi-Kiss Edit vezetésével, a Vízrendezési és Öntözési Osztály koordinálásával tanulmányt készített.

Monitoring hálózat kiépítése, vizsgálatok

A Zagyva folyó hidrológiai tulajdonságainak feltérképezésével, a kisvizes időszak mérésére alkalmas vízmérce hálózat telepítésével és a vízminőséget jellemző kémiai-biológiai paraméterek körének meghatározásával, továbbá a folyó biológiai állapotának felmérésével kezdődött el a munkacsoport feladata.

Első lépésként vízmércék telepítése vált szükségessé. A meglévő zagyvai 3 db és Tápion meglévő 1 db vízmércén kívül további 5 db telepítése történt a Zagyván és 1 db a Tarnán.

A munkacsoport második nagy feladata a Zagyva vízminőségi monitoring-hálózat felállítása volt. A mintavételi pontokat a hossz-szelvény mentén elsősorban a pontszerű szennyvízbevezetések alatt, felett összesen 10 helyen jelöltük ki. Ezeken a pontokon általános vízkémiai paramétereket vizsgáltunk, illetve ezeken a helyeken történtek meg az ökológiai állapotot tükröző mintavételezések is.

A közel 3 éves munka egyik pillére a hidrodinamikai modell felépítése és a begyűjtött adatok alapján annak pontosítása volt. A feladat ellátásához kisvizes mérőhálózatot alakítottunk ki, ahol napi rendszerességgel, 2 alkalommal történt vízszint észlelés és kisvizes vízhozam méréseket $/Q \leq 1 \text{ m}^3/\text{s}$ alatt/ is végeztünk. A modellbe beépítésre kerültek a Zagyva mellékfolyójának, a Tápó vízrajzi adatai, illetve a Zagyva folyóban található fenékgátak/ fenékküszöbök is.

A Víz-Keretirányelv által meghatározott és jogszabályban rögzített határértékkel rendelkező, biológiát támogató fizikai-kémiai komponensek mintavételeit havi gyakorisággal, illetve kisvizes időszakban kéthetente végeztük. A vizsgálatokkal egy időben vízhozam mérés is történt. A 2014-2016 augusztusáig tartó monitorozási időszakban a Zagyva alsó víztest mérsékelt minőségű. A jó ökológiai állapotot sem kisvíz, sem nagyobb vízhozam mellett nem érte el a jelenlegi terhelések mellett. Elsősorban az oldott oxigén és a foszforformák esetében mutatható ki negatív irányú változás kisebb vízhozamnál.

A Zagyva folyó ökológiai állapotát tükröző megfigyelések, vizsgálatok jól tükrözik a folyó vízhozamának változásait.

Biológiai vizsgálatokra is sor került. A fitoplankton vizsgálatára 2016-ban 4 alkalommal került sor a kijelölt monitoring hálózat 8, illetve 10 mintavételi pontján. A mikroszkópos feldolgozás során az egyedek meghatározása faj vagy nemzetségszinten, a taxonómiai főcsoportokba való besorolás és az egyedszámok kiszámítása Labor modul számítógépes szoftver segítségével történt. A vízhozam adatokat és a fitoplankton mennyiségét összevetve megállapítható, hogy közepes, körülbelül $2,5\text{--}4,5 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozamnál a legmagasabb a fitoplankton szervezetek egyedszáma. A makrofita (vízi és mocsári növényállomány) felmérése 2016-ban 2 alkalommal 5 mintavételi ponton történt meg. A mintavételek tervezése, valamint azok végrehajtása Lukács – Baranyai: *Folyó- és állóvizek makrofita állományainak felmérési segédlete* (2011) c. akkreditált Módszertani útmutató alapján történt. A vizsgálatok alapján az egész víztestre érvényes, hogy ha egy-egy nyári időszakban kisebb a vízhozam, illetve a vízállás, azt átmenetileg tolerálják és túlélnek a növények. A Zagyva esetében a jelenlegi vízhozam értékeket csökkenteni nem tanácsos, - a természet adta lehetőségek szerinti - a jelenlegi megtartása indokolt.

(Folytatás az 5. oldalon)

A Zagyva ökológiai vízhozama **VÍZTUDOMÁNY**

A vízhozam tartós 1-2 m³/sec alá csökkentése élőhely károsodáshoz vezethet, az állóvízi jelleget növelné, a mocsarasodás, a pangó jelleg előtérbe kerülhet, ami a Zagyva folyó ökoszisztémájában károkat okozhat. Fajok tűnhetnek el, megnövekedhet a mocsári fajok száma, illetve a VKI típus besorolás szerinti jellegét elveszítené a folyó.

A folyóvizek minőségét jól jellemzi a makroszkopikus vízi gerinctelenek száma, fajgazdagsága. A mintavételek a kémiai vizsgálatok mintavételi helyeihez legközelebb eső reprezentatív 20-50 m-es csatorna-szakaszon történtek, a makrofita felmérésekkel azonos időpontokban. A vizsgálatok során összesen 546 makrogerinctelen egyedet gyűjtöttünk, amelyeket 26 család, és 36 faj, ill. genus szintű taxonba soroltuk be. Az egyedszámok és fajok értékelését, minősítését a VGT II-ben meghatározott határértékek alapján, a hazai gyakorlatban jelenleg alkalmazott HMMI minősítési rendszer alapján végeztük. A víztest típusra jellemző HMMI-II (Multimetrikus Makrozoobenton Index) szerint a Zagyva folyó a felső szakaszon (a Jászfényszaru szennyvíztisztító tisztított szennyvízbevezetése felett és alatt) a HMMI-II 0,5 körüli értéket mutatott, közepes ökológiai állapotú volt. Jászberény és Szolnok közötti alsóbb szakaszain található mintavételi pontjain a víztest jó ökológiai állapotú volt, míg a torkolathoz legközelebb eső mintavételi ponton majdnem eléri a kiváló ökológiai állapotnak megfelelő értéket.

A halfaunisztikai célú monitorozást a Zagyván a folyó kisvízi vízhozamának megállapításához a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának közreműködését kértük. A mintaszakaszok kijelölésénél fő szempont volt, hogy minél változatosabb partszakaszok kerüljenek mintázásra, hogy eredményeink kellően reprezentatívak legyenek. A vizsgálatok során összesen 4 terepnapon, 10 mintaszakaszon a két időszakban 4.208 halegyedet fogtunk és határoztunk meg, melyek 32 fajt képviseltek. Az összesen kimutatott 32 faunaelemből 7 faj élvezi a hazai természetvédelem oltalmát – nyúlodomolykó (*Leuciscus leuciscus*), tiszai küllő (*Gobio carpathicus*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladkovi*), szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), réticsík (*Misgurnus fossilis*), vágócsík (*Cobitis elongatoides*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*) – továbbá 7 faj az európai jelentőségű Élőhelyvédelmi Irányelv függelékeiben is megtalálható – balin (*Aspius aspius*), márna (*Barbus barbus*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladkovi*), szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), réticsík (*Misgurnus fossilis*), vágócsík (*Cobitis elongatoides*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*).

A recens szakirodalmi adatokhoz képest a Zagyván új fajként sikerült kimutatni a védett réticsíkot (*Misgurnus fossilis*), míg a Tarnáról nem volt korábban ismert a harcsa (*Silurus glanis*), így új fajként írhatjuk le a vízfolyásból. Jelen vizsgálattal igazoltuk, hogy a folyóban több természetvédelmi oltalom alatt álló és közösségi jelentőségű halfajnak él stabil, önfenntartó populációja. A keresztirányú zárások ugyan több szakaszon megakadályozzák a kritikus vízszint kialakulását, de ezzel egyben a hosszanti átjárhatóság is komoly csorbát szenved, ugyanis a potamodrom és egyéb halfajok egyedei nem tudnak levonulni, lehúzódní a befogadóba, a Tiszába. A klímaváltozás miatt egyre szélsőségesebb idő- és vízjárási körülmények kialakulására lehet számítani a közeljövőben. Az extrém aszályos időszakokban súlyozottan jelentkezik a vízfelhasználás a folyóból, ami veszélyezteti az értékes halfaunát. **(Folytatás a 6. oldalon)**

VÍZTUDOMÁNY A Zagyva ökológiai vízhozama

A kockázatok elkerülése végett indokolt lenne az aszályos időszakokban korlátozni a mezőgazdasági célú vízfelhasználást, illetve műszaki megoldást kellene kidolgozni olyan vízpótlásra, amellyel a kisvizes időszakban is biztosítható lenne a legalább $1 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam a folyó középső és alsó szakaszán.

A Zagyva folyó monitorozását három éven át végeztük. Ugyanez idő alatt nem alakult ki a 2012., 2013-as évekre jellemző, tartós, rendkívül alacsony vízállás, de a monitoring során kapott eredmények is azt tükrözik, hogy alacsonyabb vízhozamok során kedvezőtlenül hatnak a folyót érő terhelések, a bevezetett tisztított szennyvizek a vízminőségre / pl.: Jászfényszaru szennyvíztisztító/. A száraz, aszályos időszak következtében jelentősen megnő a mezőgazdasági vízkivételek mennyisége, ami az amúgy is alacsony vízhozamot tovább csökkenti.

Megállapítások

A vízminőségi monitoring eredményei egyértelműen mutatják, hogy a kisvizes időszakban a fiziko-kémiai paraméterek esetében a Zagyva rosszabb minősítést kapott. A problémát az oldott oxigén és a foszforformák jelentik, amely egy esetleges éjszakai oxigénhiánnyal párosulva halpusztuláshoz vezethet, de az ammónium-N magas koncentrációja magasabb pH-val társulva szintén halélettani szempontból veszélyes. A vizsgálati eredményei alapján elmondható, hogy a Zagyva folyóban a minimum $1,0 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam szükséges, ez alatt ugyanis a bekerülő terhelések nem tudnak olyan mértékben hígulni, hogy ott jelentős vízminőség romlás ne következzen be. A makrofita felmérés alapján szintén arra a megállapításra jutottunk, hogy a vízhozam tartós $1-2 \text{ m}^3/\text{s}$ alá csökkenése élőhely károsodáshoz vezethet. A makrozoobenton vizsgálat során is a szennyvíztisztító alatti mintavételi helyek kaptak rosszabb, vagyis közepes minősítést, a folyó torkolathoz közeledve az ökológiai állapot javult.

A tanulmány eredményeként több időszakra határoztunk meg kritikus vízhozam tartományokat a Zagyva jásztelki szelvényében a folyóra vonatkozóan.

Ezek az alábbi értékek:

november-december-január hónapokban $0,8-1,0 \text{ m}^3/\text{s}$

február-március hónapokban $0,65-0,8 \text{ m}^3/\text{s}$

április-május hónapokban $0,8-1,0 \text{ m}^3/\text{s}$

június-július hónapokban $0,6-0,8 \text{ m}^3/\text{s}$

augusztus-szeptember-október hónapokban $0,4-0,6 \text{ m}^3/\text{s}$

Ezek azok az értéktartományok, melyek alatt az élőhely tartós kisvíz esetén a vegetációs időszakban károsodhat, a bekerülő szennyezőanyagok már nem tudnak kellő mértékben hígulni az élőhelyet és az élőlényeket veszélyezteti.

Meghatároztunk ezen kívül egy mederben hagyandó értéket is, ez $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam, ezt elérve javasoljuk a teljes vízkivételi korlátozás bevezetését.

Fejlesztési lehetőségek

A munkacsoport foglalkozott a fejlesztési lehetőségekkel, Tiszai vízátervezési lehetőségekkel is. Felmerült a fenti, a KDVVIZIG kezelésébe tartozó szakaszon lévő három tározókból való vízpótlás lehetősége. Igazgatóságunk a KDVVIZIG-gel egyeztetést tartott, az ezen elhangzottak szerint megvizsgálták a kezelésükben lévő tározókból történő vízleadás lehetőségét, s azt az eredményt kapták, hogy ez jelen körülmények között nem lehetséges.

A Zagyva folyóba ökológiai és öntözővíz igény biztosítására, belvízcsatornák vízfrissítésére vonatkozó vízigény kielégítésre, a hatásterületen aszálykár enyhítésére Tisza folyóból történő vízátervezésre négy lehetséges útvonalat vizsgálatunk meg. Azonban ezek kiépítése igen

(Folytatás a 7. oldalon)

A Zagyva ökológiai vízhozama

VÍZTUDOMÁNY

költséges, valamint esetenként a vízátfutás szivattyúsán történne, esésnövelő szivattyú biztosítására is szükséges lehet. Hosszú távú megoldást a Zagyva folyó kisvízes időszakában a vízpótlásra, Jászsági-Zagyvai-ág meghosszabbítására kidolgozott projekt.

Eredmények

A monitoring eredményeiről és a megtett intézkedésekről a munkacsoport több éves munkájának zárásaként elkészült a „Megalapozó tanulmány a Zagyva folyó ökológiai vízhozamának meghatározására” című tanulmány. A tanulmány megküldésre került a Természetvédelmi hatóság felé, alátámasztásul szolgálva az ökológiai vízhozam meghatározásához.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a tanulmány vizsgálata után az abban megfogalmazott kritikus vízhozam tartományokat elfogadta, és azokat határozatban rögzítette. A főosztály a tanulmányt megküldte a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részére, aki a dokumentációban foglalt megállapításokat, következtetéseket helytállónak ítélte meg, kiegészítést nem tett, a dokumentációban megállapított kritikus vízhozam mennyiségeket, valamint a teljes vízkivételi korlátozást maga után vonó vízhozam-mennyiség értékét elfogadta.

Összeállította: Gáspár Renáta, Virágné Kőházi-Kiss Edit

Miniszteri elismerés laborvezető kolléganőnknek

A vízügyi ágazatban végzett kimagasló szakmai tevékenysége elismeréseként dr. Pintér Sándor belügyminiszter „Miniszteri Emléktárgyat” adományozott dr. Teszárné dr. Nagy Mariannának, igazgatóságunk Regionális Laboratóriuma vezetőjének. Az elismerést, egy festményt dr. Hoffmann Imre, a BM - tűzoltó altábornaggyá előléptetett - közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkára adta át október 21-én Budapesten, az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdetének 63., valamint a köztársaság kikiáltásának 30. évfordulója alkalmából rendezett minisztériumi ünnepségen.

Kolléganőnk 1986-ban biológusként került igazgatóságunkhoz. Munkáját elsősorban a vizek bakteriológiai vizsgálata és annak tudományos értékelése határozta meg. A laboratórium 2006. évi első akkreditálásában – mint minőségügyi megbízott – kimagasló teljesítményt nyújtott. Még abban az évben PhD doktori címet szerzett, doktori értekezésének címe: Az Óhalászi Holt-Tisza rétegzettségének hidroökológiai jelentősége. 2007-ben került a KÖTIVIZIG Regionális Laboratóriuma élére. Vezetői tevékenysége során felbecsülhetetlen érdemeket szerzett a hidrobiológia vízügyi és környezetvédelmi területen történő alkalmazásának megvalósításával. 1988 óta tagja a Magyar Hidrológiai Társaságnak, a Magyar Tudományos Akadémia Kutató munkacsoportja pedig 1989-ben tagjává választotta. Elvitathatatlan érdemeket szerzett a Tisza-tó növényzetszabályozásának területén, a vízterekben kialakult kagylópusztulások biológiai eredetének feltárásában, a vízszennyeződéseknek tűnő jelenségek biológiai okokra visszavezethető elemzésében. Maradandót alkotott a műszaki szakemberek számára is jól hasznosítható „Felszíni vizek terhelhetőségi viszonyainak vizsgálati módszerei” kidolgozásában, valamint a következő témákban: a Tisza hossz-szelvényének bakteriológiai felmérése, a cianid és fémszennyezés hatásának vizsgálata az élővilágra a Közép-Tiszán, az Alcsi Holt-Tisza vízminőségének elemzése a hasznosítások szemszögéből, illetve ökológiai állapotának alakulása. Jelentős szerepet játszott az EU Víz keretirányelve hazai bevezetésével kapcsolatos feladatok elvégzésében. Irányításával került sor a vízügyi igazgatóságok mintavételi csoportjainak létrehozására, betanítására és az akkreditáció megszerzésére. Jelenleg is kimagasló oktatói, ismeretterjesztői, témavezetői tevékenységet végez a fiatal generációk képzésében.

FELÜLVIZSGÁLAT Javult a védképesség a Közép-Tiszán

Mind az ár- és belvízvédelmi művek, mind a vízpótló- és vízszétosztó létesítmények állapota megfelelő a Közép-Tisza vidékén, az igazgatóság munkatársai pedig felkészültek az esetlegesen adódó védekezési feladatok ellátására – derült ki november 14-én Szolnokon, az őszi felülvizsgálatok tapasztalatait kiértékelő értekezleten. A megyeháza dísztermében megrendezett eseményen beszédet mondott dr. Berkó Attila, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal vezetője és ifj. Hubai Imre, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés közelmúltban megválasztott új elnöke.

Kiválóan végezte munkáját az elmúlt évben az igazgatóság, mindezt pedig az is jelzi, hogy nem alakult ki jelentős vízügyi helyzet a területén – mondta köszöntőjében dr. Berkó Attila kormány megbízott. Hozzátette: megyénk, régióink fejlődését nagyban befolyásolja a társszervezetek összefogása – legyen az védelmi bizottság, kormányhivatal vagy vízügyi hatóság – ezért hatékonyan kell együttműködnünk annak érdekében, hogy minél lehetőbbé, szebbé, jobbá tegyük megyénket.

Dr. Berkó Attila kormány megbízott

Ifj. Hubai Imre

Ifj. Hubai Imre, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke kifejtette: büszke arra, hogy vízügyi szakembereink az ország legjobbjai között vannak, és a KÖTIVIZIG már számtalanszor bizonyította védelmi képességét. Említést tett az önkormányzat és a vízügy közötti jó kapcsolatról, s méltatta az igazgatóság gazdálkodók érdekében végzett munkáját. Végezetül a megyei önkormányzat támogatásáról biztosította a KÖTIVIZIG fejlesztési elképzeléseit.

Lovas Attila védelemvezető beszédében értékelte a 2019-ben elvégzett munkát, majd a jövő évben várható változásokról és kihívásokról szólt. Hangsúlyozta: kiváló állapotú létesítmények és felkészült csapat jellemezte az őszi felülvizsgálatokat. Kritikaként jegyezte meg, hogy alapvetően jól dolgozunk, de a szakaszmérnökségek nem kielégítően használják egymás jó gyakorlatait. Bár ismerik, meghallgatják, aztán ugyanúgy csinálják, mintha mi sem történt volna. Ugyanakkor két kirendeltségünk, a kunhegyesi és a jászkiséri kiemelkedően teljesítette feladatait – fűzte hozzá.

Az értekezlet további részében az igazgatóság védelmi szervezetében vezető szerepet játszó szakemberek rövid előadások keretében ismertették az elvégzett munkát és beszámoltak az őszi felülvizsgálatok tapasztalatairól. *(Folytatás a 9. oldalon)*

Javult a védképesség a Közép-Tiszán

Lovas Attila igazgató

A sort Váriné Szöllösi Irén szakcsoportvezető (VO) nyitotta, aki az év hidrológiai eseményeit elemezte, kitérve a szélsőségekre és a várható tendenciákra, valamint a vízrajzi szakbizottsági felülvizsgálat eredményéről számolt be. Csibrán Zoltán védelemvezető-helyettes (ÁFO) az árvízvédelmi, folyószabályozási létesítmények, nagyműtárgyak felkészültségét jellemezte, míg Békési István védelemvezető-helyettes (VÖO) a belvízvédelmi és vízpótló művek, létesítmények kapcsán tette meg ugyanezt. Fazekas Helga ügyeletvezető (ÁFO) az árvízvédekezésre való felkészülés időszerű aktualitásairól beszélt, valamint a védelmi tervek és üzemeltetési engedélyek kapcsán adott helyzetképet. Takács Attila szakasz védelemvezető a Kiskörei vízlépcsőnél végzett vízminőségi kárelhárítási tevékenységet ismertette, Fodorné Mészáros Tünde MBSZ vezető-helyettes pedig a védelmi felkészültség gépészeti vonatkozásait összegezte.

A szünet után Ficzer András főerdész (ÁFO) új hullámtéri erdőtelepítési technológiáról prezentált, míg Sütő Annamária ügyintéző (ÁFO) a vízkárelhárítási létesítményeken végzett vegyszeres kezelések gyakorlatát és eredményeit ismertette. Fejes Tóth Ernő (ÁFO) az újonnan bevezetett energiairányítási rendszerről, az energiatervezésről tartott előadást, Töröcsik Tamás kirendeltségvezető pedig az egyoldali fenntartási munkák végzésének gyakorlati tapasztalatait osztotta meg a jelenlévőkkel. Ezt követően még két újabb innovációról esett szó: a Rainman projektben kifejlesztett VÍZ 24 applikációt Harsányi Gábor karcagi szakaszmérnök, Tóth Péter (VO) TÁREK vezető pedig az általa irányított rendszert mutatta be.

A belterületi vízkárelhárítási és vízgazdálkodási rendszerek állapotában történt változásokról (az egyes szakaszmérnökség működési területén) Harsányi Gábor karcagi, Fejes Lőrinc kiskörei, Tóth Tamás mezőtúri szakaszmérnökök, valamint Lipták János szolnoki szakaszmérnök-helyettes számolt be.

Az elhangzottakból kiderült, hogy az árvízvédelmi és folyószabályozási művek sorában a védképességet közvetlenül veszélyeztető, ezért azonnali beavatkozást igénylő jelenséget, hiányosságot nem találtak, sőt, a művek állapota – az utóbbi években megvalósult új beruházásoknak és a kiterjedtebb, hatékonyabb fenntartási munkálatok eredményeként - tovább javult. A belvízvédelmi, vízpótlási művek fenntartottsági szintje ugyancsak elégedettségre ad okot.

Horváth Lajos főmérnök, védelemvezető-helyettes a 2019. évi intézkedési terv kiértékeléséről tartott prezentációjában kifejtette, hogy az egy éve megfogalmazott feladatokat 46 százalékban sikerült teljes mértékben végrehajtani, 54 százalékukat pedig részben teljesítette a kollektíva, ezen belül az áthúzó feladatok aránya 9 százalék. Áttérve a jövő évi intézkedési tervre, az előzmény vonatkozású feladatok közé sorolta az üzemeltetési szabályzatok készítését, a vízkészletek folyamatos nyomon követését (a vízkészlet-gazdálkodást), a műtárgy kalibrációs mérések folytatását és a szivattyútelepi nyomócsövek vizsgálatát, a bélelés ütemezését. A felülvizsgálatokon felmerülő feladatok között említette a Büdöséri öblözet átvételt követő üzemeltetését, a fővédvonalat keresztező

(Folytatás a 10. oldalon)

Javult a védképesség

(Folytatás a 9. oldalról)

műtárgyak jó karba helyezését (elzáró táblák, betonfelületek, burkolatok), a szakaszvédelmi nap megszervezését, a Bivaly-tói kimosódás terv szerinti helyreállítását, a szakfelügyeletek tapasztalatairól tájékoztató nap rendezését, s a szivattyútelepi adatok bejelzését és központi megjelenítését. A főmérnök új feladatokat is meghatározott: „zseb” védelmi mintaterv készítése, „jó gyakorlat” kézikönyv elkészítése munkacsoporton belül, töltéstartozékok cseréjének ütemezése, végrehajtás megkezdése, fenntartó gépek munkanormáinak elemzése az optimális kihasználtság elősegítésére, illetve a vízkárelhárítási létesítményeken végzett fenntartási munkák térképi megjelenítése (változáskövetés).

Az értekezleten Lovas Attila igazgató nyugdíjba vonulása alkalmával tárgyjutalomban részesítette Timkó Jánost.

Laczi Zoltán

FOTÓ: JNSZMKH Kormány megbízotti Kabinet

Téli időszámítás a Tisza-tónál

A Tisza-tó téli vízszintegyeztető tárgyalását minden év szeptemberében tartjuk az érdekelt felek bevonásával, ahol a vízszint csökkentésének ütemét és mértékét határozzuk meg. Minden esetben figyelembe vesszük a halak téli vermeléséhez szükséges körülményeket, pl. a vízhőmérsékletet.

Az idei évben szeptember 25-én tartottuk meg a Tisza-tó téli vízszintegyeztető tárgyalását, melyen kompromisszumos döntés született. A Tisza-tó téli vízszintjét kétlépcsős vízszintcsökkenéssel terveztük előállítani. A tervezett időponttól kissé eltérve november 15-től kezdődött a vízszint csökkentés első üteme, Kisköre-felső vízmércén mért 590 ± 10 cm-ig, melyet december 3-ra állítottunk elő. Néhány napot követően kezdtük meg a magasabb téli vízszint beállítását. A visszaduzzasztást 5 cm/nap ütemben a Kisköre-felső vízmércén mért 610 ± 10 cm-es vízállásig végezzük el a tervek szerint és ezt a szintet tartjuk a tavaszi feltöltés kezdetéig.

A felkészülés következő lépése a jégtörő hajók felkészítése az esetleges jégvédekezésre. A jégtörők felülvizsgálatát november 8-án tartottuk, ahol a hajók állapotát és a személyzet felkészültségét ellenőriztük. Ezt követően a jégvédekezésre való felkészülés országos értekezletén, Mohácson jelentést tettünk az elvégzett előkészítő munkákról. Az OVF iránymutatást adott az elkövetkezendő időszakra vonatkozó melegentartási készenlétre, annak finanszírozási szabályairól. A vizigek pedig tapasztalatot cseréltek a jégtörő hajókon szükséges létszám kiállításáról és a 2017/2018. évi jégvédekezésről. Elmondhatjuk: igazgatóságunk felkészült a téli időszakra mind a Tisza-tó, mind a jeges védekezés tekintetében.

Kéri Brigitta

VÍZ-TÜKÖR

50 éves a felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási csoport

Idén kerek évfordulót ünnepel a felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási (vízföldtani) csoportunk, ugyanis 50 évvel ezelőtt indult el hivatalosan is a hidrogeológusi munka Igazgatóságunknál.

A csoport története egészen 1969. október 1-ig nyúlik vissza, amikor Sárközy János geológus a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz került, és hamarosan megalapította az önálló geológiai csoportot. Erre azért volt szükség, mert a kutak engedélyezése és nyilvántartása ezekben az időkben nem volt egységes, a kútkataszterek pedig hiányosak voltak.

A kezdeti időkben ezért a legnagyobb feladatot a pontos nyilvántartás létrehozása jelentette. Az OVH által három évre elosztott felügyeleti tevékenység szerint, 1971-ben a lakossági, 1972-ben az ipari-mezőgazdasági kutakat, vízműveket kellett bejárni, jegyzőkönyvezni, 1974-ben pedig a hévízkút üzemeltetők következtek. Ebben az időszakban jött a csoportunkba a legtöbb évet itt töltő, Barabás Imre geológus-technikus kollégánk.

Sárközy János csoportvezető ez idő alatt a szokásos napi hatósági ügyeket intézte, a kőolajiparból hozott szakmai és gyakorlati tudása pedig megalapozta a csoport nivóját, amit az itt dolgozó kollégák azóta is igyekeznek tartani. Sárközy János 1975-ben, családi okok miatt kilépett a cégtől és Budapestre költözött.

1974-től a vízügyi ágazat vezetése meghirdette az Alkotó Ifjúság Mozgalmat, mely minden fiatal szakembernek lehetőséget adott a kutatásra, szakmai fejlődésre. Barabás Imre kollégánk - Sárközy János ösztönzésére - ekkor lépett a hidrogeológiai kutatások sikeres, de olykor rögös útjára. 1977. április 15-től a területileg illetékes VIZIG-ek hatáskörébe adták a vízföldtani szakvélemények kiadási jogát, a műszaki megoldás elvi meghatározások kötelező mellékleteként.

Ez hosszú ideig meghatározta a csoportunk fő profilját. Egy hiteles szakvélemény elkészítéséhez, a geológusnak ismernie kell mi van a „föld alatt”, ezért ez a tevékenység megkívánta a szakmai önképzést, kutatást.

1977. augusztus 15-től, jövőendő csoportvezetőként - munkába állt Beregi László, aki ekkor végzett hidrogeológus-mérnöként a Miskolci Egyetemen.

1988-tól az igazgatóságnál egyre jobban előtérbe kerültek a környezetvédelemmel kapcsolatos munkák, ezzel a tevékenységünk is egyre komplexebb lett.

1990-ben politikai döntés született a vízügy és a környezetvédelem szétválasztásáról. Beregi László csoportvezető 1990. december 31-ével átment az újonnan megalakuló környezetvédelmi hatósághoz, így a VIZIG Tóth Tamás ELTE-n végzett geológust választotta utódjául.

1995-ben a szétválás miatti nehézségek után végre megindult a hatóságin túli szakmai munka, a legnagyobb kihívást a csemői távlati vízkutatás és a vízbázis biztonságba tétele jelentette. Nem sokkal ezután, megkezdődött a sérülékeny vízbázisok (Jászberény, Jászfelsőszentgyörgy, Pusztamonostor, Heves) és környékük megkutatása.

A 2000-es évek elején tevékenységünk az egyszerű napi feladatok ellátására korlátozódott, végeztük a szakvéleményezéseket, a terepi felügyeletet. 2003-ban azonban újabb jelentős szervezeti változás következett be. A vízügyi igazgatóságok az év december 31-ével elvesztették hatósági jogosítványukat, melyeket 2004. január 1-vel a környezetvédelmi felügyelőségek vettek át. 2004-ben elkezdődött azonban az Ivóvízminőség-Javító Program előkészítése, majd 2005-2007 között a megbízott

(Folytatás a 12. oldalon)

tervezőkkel együtt maga a tervezési, később a műszaki ellenőri munka. Tekintettel szakterületünk speciális voltára, a geológiai és kútterveket lényegében csoportunk készítette önállóan, és a megvalósult fúrások (pl.: Sarud, Hevesvezekény, Mesterszállás, Csépa stb.) be is váltották az előzetes reményeket.

2008-tól újabb jelentős feladatba kapcsolódtunk be, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésbe, melynek vízföldtani vonatkozású előkészítő anyagait önállóan készítettük el. Nemes Adrienn hidrogeológus-mérnök 2008-ban érkezett a csoportba, majd 2010-ben pályázati és nemzetközi vonalon folytatta a munkáját az igazgatóságon. 2010 novemberében került a csoportunkhoz Dankó Erika Szegeden végzett geográfus-geológus, aki a NeKI különválásával került el tőlünk 2012-ben.

Ebben az átmeneti időszakban kereste a csoportunk a helyét, hiszen a vízgyűjtő-gazdálkodási feladatok, és a vízkészlet-gazdálkodási feladatok egy része is elkerült tőlünk. Ebben az időben érkezett a frissen végzett hidrogeológus-mérnök kolléganőnk Bunász Nikoletta. A kolléganő érkezése után gyorsan felvette a fonalat, a 2011. december óta már nyugdíjas Barabás Imrével készítették sorra a pleisztocén térképeket, és egy tanulmányt is megjelentettek Szolnok város aljzatáról. A hivatali munka pedig kiegészült a felszín alatti vizekhez kapcsolódó hatósági ügyek vagyongazdálkodási nyilatkozataival. Tóth Tamás csoportvezető 2013. őszén új kihívásoknak nézett elébe, amikor elhagyván a csoportot, a mezőtúri szakaszmérnökség szakaszmérnök-helyettese majd szakaszmérnöke lett. Rövid ideig Nikoletta egyedül dolgozott az egyre sokasodó ügyeken, majd 2014. április 9-én érkező fiatal geológus kutató kolléga Szalóki Zoltán segített be a munkába. A NeKI kirendeltségről 2014. szeptember 10-én visszatérő Dankó Erikával immár 3 főssé vált a csoport. Négy évig dolgoztunk 3-an a csoportban, Mészárosné Bunász Nikoletta vezetésével. Időközben Garamvölgyi-Dankó Erika második diplomáját is megszerezte, hidrogeológus-mérnökként a Miskolci Egyetemen. 2018-ban Nikoletta anyai örömei elé nézett, az így megüresedett helyet a fiatal pályakezdő Balázs Bence ELTE földrajz-földtudomány végzettséggel. Időközben Nemes Adrienn szülési szabadságról visszatérve, ismét a csoportunk tagja lett.

Jelenleg munkánk nagy részében a felszín alatti vizeket érintő vagyongazdálkodási nyilatkozatokkal (kb. 500 db-ot adunk ki évente), a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek felülvizsgálatával, a kutak létesítésével kapcsolatos szakmai felügyelettel foglalkozunk. Ügyfelek kérésére, tervezéshez, önálló hidrogeológiai szakvéleményt adunk. Ellátunk a felszín alatti vizekhez kötődő modellező tevékenységet is, talajvízszint térképeket, geológia korszakok domborzati térképeit készítjük el. Vezetjük a kútkatasztert, és a vízföldtani adattárat, számon tartjuk a felszín alatti vízkészleteinkből történő víztermeléseket, gondoskodunk az igazgatóságunk által kezelt csemői távlati vízbázis jó állapotban tartásáról. Koordináljuk az éves statisztikai adatszolgáltatásokat, a Víz Keretirányelvvel kapcsolatos feladatokban is közreműködünk. A létesülő kutaknál szakfelügyeletet látunk el, vízügyi szemle keretén belül ellenőrzéseket végzünk. Emellett nagy hangsúlyt fektetünk a geológiai kutatási, fejlesztési tevékenységekre. A szakmai konferenciákon kutatásaink eredményeit előadjuk, megjelentetjük.

A munkánk tehát nagyon változatos, és úgy gondolom, hogy az egyre szélsőségesebb klíma miatti vízhiány és víztöbblettel való fenntartható és felelősségteljes gazdálkodás, egyre több kihívást hoz a felszín alatti vízkészletekkel foglalkozó szakemberek számára. Teljes bizonyossággal elmondható a csoport tagjairól, hogy lelkes, hivatástudattal rendelkező szakemberek, akik a szakmai érdekeket szem előtt tartva képesek megvédeni a szakmai és igazgatósági álláspontjukat. Az elmúlt évek sikerei alapján, úgy érzem, szerepünk egyre csak erősödik. Már nem létesül új, engedéllyel rendelkező kút a vízföldtani csoport szakmai állásfoglalása és szakfelügyelete nélkül, és ami személy szerint külön büszkeséggel tölt el, hogy vízkutatásban több tízéves gyakorlattal rendelkező kivitelezők és tervezők egy-egy beruházás előtt kikérik a szakmai véleményünket.

Munkánkban a mai napig nagy segítséget nyújt az „aktív nyugdíjas” Barabás Imre geológus, aki 47 év szakmai tapasztalatát próbálja átadni a fiatal csapatnak. Az eltelt 50 évre visszatekintve elégedettek lehetünk a csoport eddig elért eredményeivel, de a munka nem áll meg. Hiszem, hogy számos szép kihívás vár még ránk a következő 50 évben is. **Garamvölgyi-Dankó Erika**

VÍZRAJZ Hidrometeorológiai értékelés

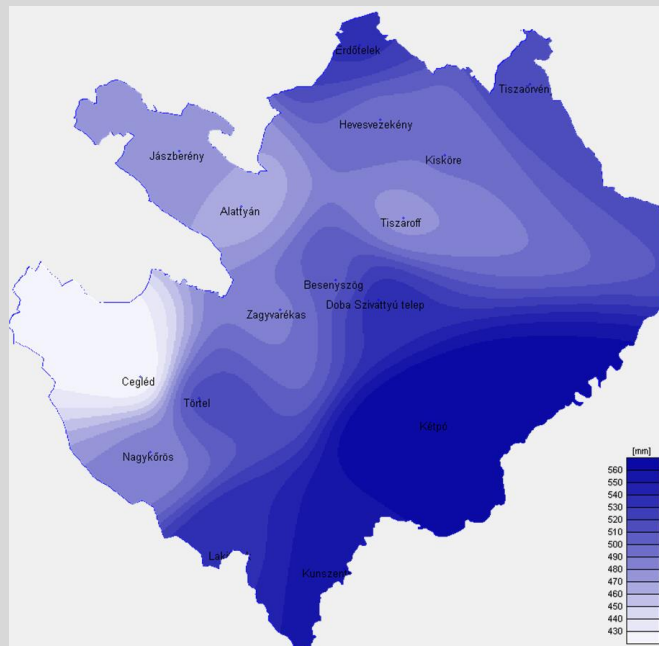
Igazgatóságunk működési területére a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján ez év január 1-től november 25-ig 507,6 mm csapadék hullott, a sokéves évi átlagszapadék (513,4 mm) 99 %-a. Halmozott csapadékösszegben 34,7 mm többletünk van a sokéves I-XI. havi átlaghoz képest. Eddig 6 hónapban (január 102 %, április 134 %, május 135 %, június 106 %, szeptember 111 %, november 168 %) haladta meg a havi átlagszapadékot, a többi 5 hónapban alatta maradt.

Októberben a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján 14,2 mm csapadék hullott területi átlagban, ez a sokéves októberi átlag (33,7 mm) 42 %-a. A legtöbb csapadékot Tiszasülyön észlelték 19,0 mm-t, a legkevesebbet pedig Karcagon, 7,1 mm-t.

November eleje csapadékosan indult majd a hónap közepétől szinte alig esett. November 25-ig 69,4 mm csapadék hullott területi átlagban, ez a sokéves, novemberi átlag (41,3 mm) a 168 %-a. A legtöbb csapadékot Jászberényben észlelték 87,2 mm-t, a legkevesebbet pedig Kunszentmártonban, 45,1 mm-t.

Vízgyűjtők

Októberben a Tisza folyón és részvízgyűjtőin a sokéves átlagszapadéknak 28-72 %-a esett le. A legtöbb csapadék a Bodrog vízgyűjtőjén, 41,3 mm esett, a sokéves október havi átlag 72 %-a. A Felső-Tisza vízgyűjtőjére 40,1 mm (sokéves átlag 55 %-a), a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 31,8 mm (sokéves átlag 46,6 %-a), a Maros vízgyűjtőjén 30,6 mm (sokéves átlag 30,6 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 22,0 mm (sokéves átlag 45,3 %-a) és a Kőrösök vízgyűjtőjén 17,0 mm (sokéves átlag 46,0 %-a) eső esett. A legkevesebb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott, csupán 12,8 mm (sokéves októberi átlag 46,1 mm), mely a sokéves átlag 28 %-a.

Csapadékeloszlás az OMSZ - KÖTIVIZIG adatai alapján január 1-től november 25-ig

November 25-ig a Tisza folyón és részvízgyűjtőin a sokéves átlagszapadék 85-286 %-a esett le. Csak a Szamos-Kraszna és a Maros vízgyűjtőjére esett az átlagnál kevesebb csapadék. A legtöbb csapadék a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén (120,5 mm) hullott, ami a sokéves november havi átlag 286 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjére 99,4 mm (sokéves átlag 177 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjén 88,6 mm (sokéves átlag 115 %-a), a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 81,6 mm (sokéves átlag 184 %-a), a Kőrösök vízgyűjtőjén 49,9 mm (sokéves átlag 105 %-a) és a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 39,6 mm (sokéves átlag 91 %-a) eső esett. A legkevesebb csapadék a Maros vízgyűjtőjére hullott, csupán 29,0 mm, mely a sokéves átlag 85 %-a volt.

November 25-ig a Tisza folyó és részvízgyűjtőire lehullott csapadékról elmondható, hogy a Zagyva-Tarnán (555,4 mm), a Maroson (555,1 mm) és a Sajó-Hernádon (680,3 mm) a sokéves adott vízgyűjtő I-XI havi átlagszapadék 101, 103, illetve 115 %-a esett le. A többi vízgyűjtőn a sokéves adott vízgyűjtő I-XI havi átlagszapadék 91-96 %-a esett.

(Folytatás a 14. oldalon)

Hőmérséklet

Októberben a havi átlag hőmérséklet 13,0 °C volt, a sokéves október havi átlagnál (10,7 °C) 2,3 °C-kal magasabb. 22-én észleltük a maximális hőmérsékletet 27,2 °C-kal. A minimális hőmérséklet -0,5 °C volt október 8-án.

November 25-ig a napi átlag hőmérséklet 9,5 °C volt, a sokéves novemberi havi átlag hőmérséklet 4,8 °C, ezt 4,7 °C-kal haladtuk meg. 2019 novembere az eddigi észleléseink legmelegebb novembere. A maximális hőmérsékletet november 5-én észleltük 19,3 °C-kal. A minimális hőmérséklet -2,5 °C volt november 1-én.

November 25-ig vizsgálva az évet a havi maximumok estében minden hónapban a sokéves havi maximum alatt maradtunk 0,1 – 8,1 °C-kal. Februárban közelítettük meg a legjobban a sokéves februári maximum (20,3 °C) hőmérsékletet, attól csupán 0,1 °C-kal maradtunk el. Augusztus 12-én észlelték a legmagasabb hőmérsékletet 35,6 °C-kal a sokéves augusztusi maximális hőmérséklet 38,9 °C, ettől 3,3 °C-kal maradtunk el.

A havi átlag hőmérséklet május hónapot kivéve a sokéves adott havi átlaghőmérséklet felett volt 0,5 – 3,7 °C-kal. Májusban 14,5 °C volt a napi átlag hőmérséklet ez kerekén 2,0 °C-kal maradt a sokéves május havi átlag hőmérséklet (16,5 °C) alatt.

A havi minimális hőmérséklet hasonlóan alakult, itt sem értük el a sokéves adott havi minimum értéket. Júliusban közelítettük meg legjobban a sokéves minimális hőmérsékletet (7,3 °C) 2,2 °C-kal.

November 25-ig a leghidegebb nap január 7-én volt, -12,8 °C, a sokéveshez viszonyítva ez 12 °C-kal magasabb a januári sokéves minimum hőmérsékletnél, ami -24,8 °C. 2019-ben eddig összesen 52 db fagyos nap, 11 db téli nap, 2 db zord nap, 101 db nyári nap, 43 db hőség nap, 1 db forró nap fordult elő.

Folyóink vízjárása**Tisza**

Októberben hónapban a kevés csapadéknak köszönhetően alacsony vízállás jellemezte a Tiszát. Tiszafürednél a vízállás 529-552 cm között változott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás -239 cm volt október 13-án, a legkisebb eddig -299 cm. Szolnokon a maximális vízállás -215 cm volt október 14-én, a minimális vízállás -259 cm, ez a vízállás október 22-től egészen október végéig tartott. Az átlagos vízállás Tiszafüreden 541 cm, Kisköre-alsónál -288 cm, Szolnokon -250 cm volt. Kiskörénél a minimális vízhozam 85 m³/s, a maximális 144 m³/s, az átlagos 95 m³/s volt. Szolnokon a minimális vízhozam 90,6 m³/s, a maximális 129 m³/s, az átlagos 99 m³/s volt.

November elején több napon keresztül lehullott csapadék hatására kisebb árhullámok indultak el a Felső-Tiszán és mellékfolyóin, ez a vízszintemelkedés a Tisza középső szakaszán november 6-tól kezdte éreztetni hatását. November 15-ig Tiszafürednél a vízállás 527-546 cm között változott. A Tisza-Tó téli leürítését november 15-én kezdték meg 720 cm-es Kisköre-felső vízállásnál és várhatóan december 3-án érik el az 580 cm-es téli vízszintet. Kisköre-alsónál a maximális vízállás 93 cm volt november 17-én, a legkisebb eddig -297 cm. Szolnokon a maximális vízállás 92 cm volt november 17-én, a minimális vízállás -258 cm, ez a vízállás november 1-én volt. Az átlagos vízállás Tiszafüreden 518 cm, Kisköre-alsónál -70 cm, Szolnokon -54 cm volt. Kiskörénél a minimális vízhozam 88,6 m³/s, a maximális 501 m³/s, az átlagos 302 m³/s volt. Szolnokon a minimális vízhozam 91,4 m³/s, a maximális 456 m³/s, az átlagos 295 m³/s volt.

Idén január 1-től november 26-ig a Tiszán 4 db közepes árhullám vonult le, amely meghaladta a 300 cm-t. Ebből csak 1 db árhullám a május végi – júniusi eleji haladta meg I. fokú árvízvédelmi szintet, ezen kívül még kisebb vízszintingadozások voltak megfigyelhetők. (Folytatás a 15. oldalon)

(Folytatás a 15. oldalról)

Zagyva

Októberben is alacsony vízállás jellemezte a folyót. Jászteleknél az átlagos vízállás 102 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm), a sokéveshez viszonyítva 44 cm-rel alatta van. A minimum vízállás 98 cm volt, a maximum 105 cm. Az átlagos vízhozam 1,13 m³/s volt.

November 26-ig a Zagyva vízállását kisebb vízszintingadozások jellemezték a vízgyűjtő területre lehullott csapadék hatására. A Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 125 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva 21 cm-rel alatta van. A minimum vízállás eddig 101 cm volt, a maximum 149 cm. Az átlagos vízhozam 2,29 m³/s volt.

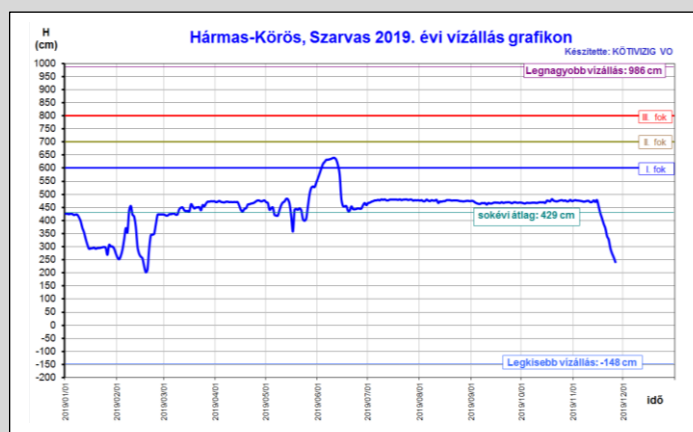
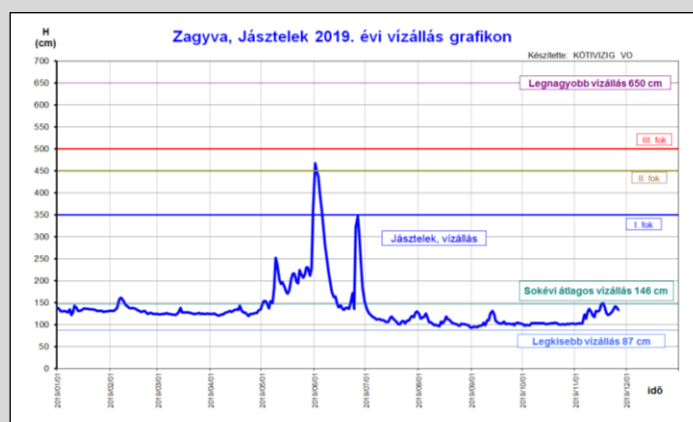
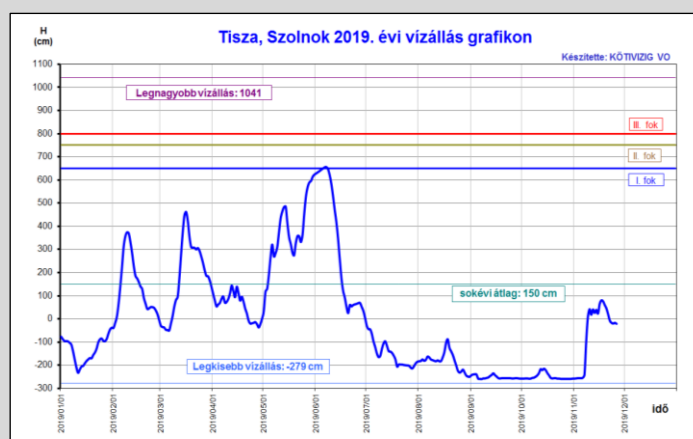
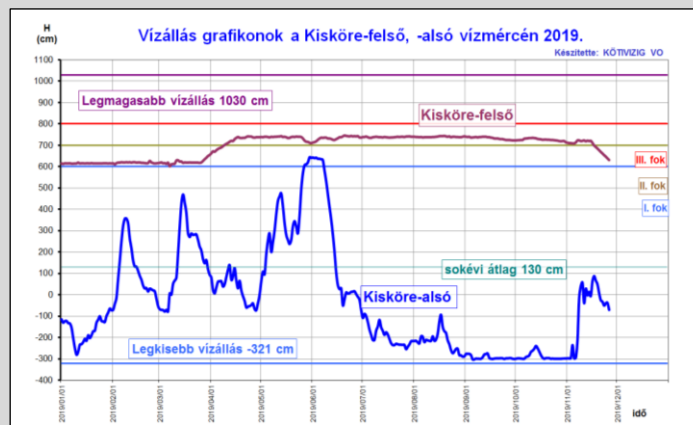
Idén január 1-től október 22-ig a Zagyván Jászteleknél 2 árhullám vonult le május végén és júniusban, ezen kívül kisebb vízszintingadozások voltak megfigyelhetőek. Az első árhullám elérte a II. fokú (450 cm) árvízvédelmi szintet, június 1-én tetőzött 467 cm-rel. A második árhullám 351 cm-rel (I. fok 350 cm) tetőzött június 25-én.

Hármas-Körös

Októberben a Körösök vízgyűjtőjére területi átlagban kevés csapadék esett, ennek köszönhetően alacsony vízállás jellemezte a vízrendszert. Az átlagos vízállás Szarvasnál 419 cm volt, a sokéves szarvasi átlagvízállás (429 cm) felett volt 10 cm-rel. A maximális vízállás 478 cm volt, a minimális vízállás 241 cm.

November 26-ig a Körösök vízgyűjtőjére területi átlagban kevés csapadék esett, november 15-én elkezdtek a Békésszentandrás duzzasztás megszüntetését, ezért kezdett a vízszint csökkenni Szarvasnál. Az átlagos vízállás itt 419 cm volt, a sokéves szarvasi átlagvízállás (429 cm) felett volt 10 cm-rel. A maximális vízállás 478 cm volt, a minimális vízállás 241 cm.

Vízrajzi Osztály

VÍZ-ÜGYÜNK A Budapesti Víz Világtalálkozón jártunk

Az október 15-17. között megrendezett Budapesti Víz Világtalálkozón több kollégánk is részt vett. Az ott szerzett benyomásaikról kérdeztük őket.

Lovas Attila igazgató:

„Nagyon örülök, hogy a KÖTIVIZIG fiataljai aktívak voltak a világtalálkozón. A szakkiállításon ténylegesen használható fejlesztéseket lehetett megismerni, a magyar fejlesztések világszinten is megállják a helyüket. A vízválság gondolatára, mely a „kevés víz, a sok víz és a szennyezett víz” mindenki ráerősített. Több előadásban elhangzott, hogy a terveket és elképzeléseket tetteknek kell követni. A megvalósítás irányában kell elmozdulni és az elképzelések valóra válnak, mint ahogy mi Magyarországon gondolkodunk.”

Békési István VÖO osztályvezető:

„A rendezvényre 118 országból több mint 2300-an jelentkeztek, számos miniszteri szintű küldöttség mellett nemzetközi szervezetek és multilaterális finanszírozási intézmények vezetői, valamint vízügyi szakértők tanácskoztak.

Jó volt látni, hogy a víz, milyen fontos az életünkben, melyről most az egész világon szakemberek és politikusok együtt gondolkodtak. A világon elsődleges feladat, megelőzni a vízválságot.

Kiemelném a szakkiállításon felvonultatott cégek mellett az Országos Vízügyi Főigazgatóság standja volt, melynek a kiállítás középpontjában volt. Nagy megtiszteltetés volt ez ágazatunk számára. Az OVF központi üzenete a digitális vízgazdálkodás volt. Milyen fontos az árvízi tudatosság növelése, a műveink karbantartása és az öntözés fontossága.”

Tóth Péter, Vízrajzi Osztály:

„Úgy vélem, mindenki számára tiszta és világos, hogy a klímaváltozás nem új keletű dolog. Földünk klímája folyamatosan változik, viszont az emberi civilizáció hatására exponenciálisan elkezdett gyorsulni ez a folyamat. Az egyre szélsőségesebbé váló időjárás következtében valamint a felszíni és felszín alatti vízkészleteket érintő káros hatások miatt a Föld vízháztartása egyre sérülékenyebbé fog válni. A BWS ez évi rendezvénysorozata kihangsúlyozta, hogy az ezredforduló óta észlelhető változások determinálják, hogy a 21. század a víz évszázada lesz. Nekünk, fiatal mérnököknek újszerű, eddig nem ismert kihívásokkal kell szembenéznünk, viszont a méltán híres magyar vízgazdálkodás és tapasztalat birtokában alkalmazkodni tudunk a dinamikusan változó problémákhoz.

Számomra egy napos betekintés volt elérhető a BWS 2019. évi rendezvényén, ám ez idő alatt számos olyan tapasztalatot szereztem, amelynek szemléletformáló szerepe volt számomra. Az Expo kiemelkedően fontos volt nekem, olyan innovatív vízválságot mérséklő és/vagy megelőző technológiákat láthattam, amelyek véleményem szerint a jövőben alapjai lehetnek egy globálisan fenntartható vízgazdálkodásnak. A másik fontos dolog számomra, hogy a világpolitikai, gazdasági, pénzügyi és tudományos döntéshozóinak figyelmét a vízválság megelőzésére irányítsa, kiemelje annak fontosságát. A „jövő ma kezdődik”, ez a legfontosabb üzenete a BWS-nek az én értelmezésemben. Mielőbb fel kell ismernünk és dolgoznunk kell a jelen problémáinak megoldásán és a jövőben felmerülők megelőzésén.”

VÍZÜGYI MÚLTUNK

Megújult kiállítás a Milléren - múzeumi összekötői találkozó

Igazgatóságunk adott helyet a vízügyi múzeumok és kiállítóhelyek összekötői idei találkozásának november 5. és 6. között. A rendezvényen az igazgatóságok PR-osai és az emlékhelyekért felelős munkatársai számoltak be az előző évi tevékenységeikről és a jövőbeni tervekről, a területükön működő, vagy majdan kialakítandó múzeumok és múzeumi emlékhelyek kapcsán. A kétnapos összejövetel célja a tapasztalatok átadása mellett számos – a témával kapcsolatos – kérdés megvitatása volt. A programok között szerepelt a milléri szivattyútelep és az ott kialakított – elsősorban Kovács Ferenc munkáját dicsérő - kiállítás, továbbá a szolnoki Tisza-parti sétány látványelemeinek megtekintése, a tiszazugi vízügyi emlékhelyek felkeresése, valamint a Mirhó szivattyútelep meglátogatása is.

A szolnoki támfalmúzeumnál

A tiszazugi védelmi központban

A tiszasasi buzgár emlékműnél

Az új milléri kiállítás átadása

Az emlék vízmérce meglátogatása

A Mirhó szivattyútelepen

A vízszolgáltatási idény számokban

Igazgatóságunk területén 2019. november 30-án összesen 979 db, mezőgazdasági vízellátás körébe tartozó vízjogi üzemeltetési engedélyt tartottunk nyilván (szántó, kertészet, gyümölcsös, rét-legelő, rizs, halastó művelési ágú, horgásztó, vizes élőhely, tározó, holtág, valamint a mezőgazdasági vízellátási létesítmények engedélyei), ami nettó 42.491 ha területre, összesen 117,179 millió m³/év lekötött vízmennyiségre és 42,477 m³/s lekötött vízsugárra szól. Az engedélyezett területből ellátható főműves nettó terület 36.951 ha; főmű nélküli (ún. saját vízkivételes) nettó terület 5.540 ha.

Az év végéig terjedő időszak mezőgazdasági vízfelhasználását 2018. évvel összehasonlítva megállapítható, hogy csapadékos tavaszi időszak miatt az öntözés 40 %-kal kevesebb volt. A rizstelepeknél is a múlt évhez képest csökkenés tapasztalható, 8%-kal kevesebb vizet használtak fel. A halastavaknál előző évhez képest minimális vízfelhasználás növekedés figyelhető meg, kb. 4%-os. A mezőgazdasági vízfelhasználás az év végéig 67 604 em³ volt. A térségi vízátervezés értékei meghaladták az előző évi értékeket köszönhetően a Hortobágyi Berettyóba történő többletvíz beadást, illetve a kora márciusi idénykezdetnek.

Orosz Krisztián

2019.06.15-én megkezdjük a többlet vízbeadást a Hortobágy-Berettyó főcsatornába, amit 2019.07.15-ig folytattunk. Ezt követően a Nagykunsági-főcsatorna Keleti-ágon keresztül a TIKEVIR-ben előírt vízátervezésre álltunk vissza. HK-ba, HB-ba, Alcsiba, Millérbe összesen átvezetett vízmennyiség év végén: 285 192 em³, ez az előző évben 240 226 em³ volt. (19 %-os növekedés)

Főműves vízszolgáltatás	2016	2017	2018	2019
Szántó				
Engedélyezett terület (ha):	28338	28053	29903	29780
megöntözött terület (ha):	21996	19791	24853	19913
felhasznált vízmennyiség (em ³):	15664	24215	25175	16187
területegységre eső	712	1242	1013	813
vízfelhasználás (m ³ /ha/év):				

Főműves vízszolgáltatás	2016	2017	2018	2019
Rizs				
Engedélyezett terület (ha):	2241	2270	2986	3133
megöntözött terület (ha):	1697	2210	2028	2518
felhasznált vízmennyiség (em ³):	19389	22426	21344	19649
területegységre eső	11425	10148	10539	7803
vízfelhasználás (m ³ /ha/év):				

Főműves vízszolgáltatás	2016	2017	2018	2019
Halastó				
Engedélyezett terület (ha):	3712	3347	3342	3348
megöntözött terület (ha):	3529	3334	3243	3292
felhasznált vízmennyiség (em ³):	30003	31568	28683	31768
területegységre eső	8502	9469	8845	9 650
vízfelhasználás (m ³ /ha/év):				

Térségi vízátervezés (ezer m ³)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hortobágy-Berettyóba	151 357	169 875	188 411	200 391	157 490	236652
Hármas-Körösbe	46 037	45 040	44 056	28 743	55 605	26831
Millér-csatornába	20 098	38 075	16 648	31 606	25 747	19329
Alcsi-Holt-Tiszába	2 498	2 713	1 527	1 518	1 383	2380
Összesen:	219 990	255 703	250 642	262 258	242 243	285 192

PROJEKTEK Az öntözéstől az árvízvédelemig

November végén és december elején két európai uniós támogatású fejlesztési projektről is szervezett sajtónyilvános eseményeket és lakossági fórumokat igazgatóságunk, ahol politikusok, önkormányzati vezetők és vízügyi szakemberek mellett az érintett helyi lakosok is kifejtették véleményüket.

Élénk érdeklődés kísérte a november 27-én a vezsenyi polgármesteri hivatalban, 28-án pedig a tiszajenői művelődési házban megtartott, VTT Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán című OVF-KÖTIVIZIG projekt lakossági fórumait. Mindkét helyszínre ellátogatott és beszédet mondott Dr. Kállai Mária, a térség országgyűlési képviselője, illetve a házigazda település polgármestere, Szabó Ferenc (Vezseny) és Virág József (Tiszajenő). A KÖTIVIZIG vezetését Vezsenyen Horváth Lajos műszaki igazgatóhelyettes, míg Tiszajenőn Lovas Attila igazgató képviselte. A megjelent helybelieknek Tóth Zoltán Dániel kiemelt műszaki referens ismertette a 15,6 milliárd forintos árvízvédelmi beruházás szükségességét, műszaki tartalmát, külön részletezve a helyben tervezett beavatkozásokat (pl. vezsenyi kanyarulat és nyárigátak rendezése).

A következő, ugyancsak teltházas eseménynek a tiszasülyi nyugdíjas klub adott otthont december 5-én, ahol a Jászsági-főcsatorna rekonstrukciója című projektről kaptak tájékoztatást az érdeklődők. Nagy Richárd, Tiszasüly polgármesterének köszöntője után Pócs János, a Jászság országgyűlési képviselője számolt be a választókerületét érintő, befejezett és folyamatban lévő infrastrukturális fejlesztésekről, ezt követően pedig Lovas Attila igazgató fejtette ki gondolatait a vízpótlási lehetőségek megteremtésének szükségességéről. Virágné Kőházi-Kiss Edit szakágazati vezető először röviden szólt a KÖTIVIZIG vízkészlet-gazdálkodási, valamint öntözési stratégiájáról, majd részletesen ismertette az 1,65 milliárd forintos Jászsági-főcsatorna rekonstrukciós projekt keretében elvégzendő, a térség vízgazdálkodását jelentősen javító, a klímavál-

tozás káros hatásait mérséklő fejlesztés műszaki jellemzőit.

Másnap, december 6-án ismét a VTT Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán című projekt szerepelt központi témaként a KÖTIVIZIG tanácstermében megtartott eseményen, ahol Szalay Ferenc, Szolnok polgármestere köszöntötte a megjelenteket (képünkön). Emlékeztetett arra, hogy jövőre lesz a Tiszát ért ciánszennyezés 20 éves jubileuma, ugyancsak 2000-ben vonult le az eddigi legnagyobb árhullám a folyónak ezen a szakaszán, s ezt követően született meg az új Vásárhelyi Terv. Mint hangsúlyozta: jó tudni, most már biztonságban élhetünk a Tisza mentén, ami a vízügyi dolgozók szakértelmének, valamint a Magyar Állam és az Európai Unió anyagi támogatásának köszönhető. Lovas Attila igazgató arról beszélt, hogy a „Teret a folyónak!” nem csak egy szlogen, hanem egy konkrét program. Hozzátette: a Tisza középső szakaszán eddig hat helyszínen történt töltésáthelyezés, és ha a most kezdődő projektben tervezett két töltésáthelyezés is megvalósul, akkor már jóval 2000 hektár fölött lesz az a terület, melyet visszaadtunk a folyónak. A hullámtéri beavatkozások részleteibe Fazekas Helga, az igazgatóság árvízvédelmi szakágazati vezetője avatta be a hallgatóságot.

Laczi Zoltán

UTÁNPÓTLÁS Nyílt nap az NKE VTK bajai campusán

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a 12 területi vízügyi igazgatóság – köztük a KÖTIVIZIG is – képviseltette magát a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vízudományi Karának a bajai campusban december 4-én megrendezett nyílt napján. Igazgatóságunk közreműködésével a Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Pálffy-Vízügyi Szakgimnáziumának 30 diákja is részt vett az eseményen.

A KÖTIVIZIG tevékenységi körének teljességét bemutató nyomtatott és elektronikus kiadványok, installációk várták a Baján továbbtanulni szándékozó diákokat az egyetemi kar aulájában. A fiatalok többek között bepillantást nyerhettek térségünk vízügyi múltjába, a legnagyobb (2000. és 2006. évi) árvizek elleni védekezésekbe, a helyszínen levetített drón videókon láthatták, hogyan vonult le 2017. februárban a jeges áradat, miként avatkoztak be a jégtörő hajók Kiskörén, valamint madártávlatból figyelhették meg a hallépcső működését.

A középiskolások megismerhették a vízgazdálkodási évkönyvünket nyomtatott és elektronikus formában is. Ahogyan korábban, ezúttal is népszerűnek bizonyult a KÖTIVIZIG-stand és különösen az erre az alkalomra összeállított tudáspróba. A telitalálatához olykor szükség volt némi külső segítségre, ám a totót helyesen kitöltők végül ajándékkal - és új ismeretekkel – gazdagodva térhettek haza. A nyílt napon igazgatóságunkat Kéri Brigitta, Bárány Márta, Héja Ágnes és Laczi Zoltán képviselte. **L.Z.**

Az ÁFO adománya kórházban fekvő gyerekeknek

Az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály munkatársai összefogtak, hogy segítsenek a kis beteg gyermekeknek. Az osztályon dolgozók több mint 50 db kisebb-nagyobb plüss játékot hoztak be, melyek tisztítás és csomagolás után várták új tulajdonosaikat. Végül a Mikulás segítségét igénybe véve a Hetényi Géza kórház gyermekosztályán került kiosztásra a rengeteg ajándék. Nagyon jó helyre kerültek a csomagok, mert minden kis beteg örömmel fogadta az ajándékot. **Tánczosné Miskolczi Pálma**

ELISMERÉS

A Tisza-tó Zöld Nagykövete

A Tisza-tó Zöld Nagykövete megbízólevelet vehette át Lovas Attila, igazgatóságunk vezetője az október 3-án Tiszafüreden megrendezett Tiszta tó a Tisza-tó konferencián és Tisza-tavi Polgármesterek Találkozóján dr. Fazekas Sándor és F. Kovács Sándor országgyűlési képviselőktől, Piroska Miklós Jász-Nagykun-Szolnok megyei közgyűlési elnöktől és Pap Gyulától, a díjat alapító társaság ügyvezetőjétől.

Az elvégzett munkája elismeréseképpen Zounok emlékérmét adományoztak Horváth Bélának, a KÖTIVIZIG nyugalmazott főmérnökének, aki az elmúlt két évben töltötte be a Tisza-tó Zöld Nagykövete tisztséget.

Laczi Zoltán

MHT HÍREK

Titkári értekezlet Budapesten

A Magyar Hidrológiai Társaság október közepén titkári értekezletet tartott Budapesten. Az ülésen a múlt és a jövő kérdéseiről is eszmét cseréltek a jelenlévők. Az ország minden pontjáról érkeztek tagok, akik az adott területi szervezet álláspontját képviselték és továbbították a többi titkár és a vezetőség felé.

Az őszi megbeszélésen többek között a pécsi vándorgyűlésről esett szó, amely a legtöbb területi szervezet képviselője szerint pozitívan zajlott le. Az Ifjúsági, valamint a Hidrobiológus napok összefoglalói után a jövőbeli eseményekre hívták fel a figyelmet, úgymint a 2019. évi Hidrológus szilveszter, illetve a 2020. július 8-10. között megrendezésre kerülő XXXVIII. Vándorgyűlés, amelynek Nyíregyháza ad majd otthont.

Emellett szó esett a fiatalabb korosztály bevonásáról is a társaság tagjai közé. Akár már a gimnáziumokban lehetne hirdetni az MHT jelentőségét, illetve felhívni a figyelmet a társaságra, hiszen ez az egyetlen olyan társaság Magyarországon, amely nagy múlttal rendelkezve fogja össze a „vizes” területen dolgozó valamennyi szakembert. **Rózsa Helga**

Projektzáró kiállítással

Esztergomban rendezték meg október 24-én a Klímabarát Települések Szövetségének projektzáró rendezvényét, ahol a települések jövőbeli fenntartható vízgazdálkodásáról Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója tartott előadást. Fókuszban a víz címmel prof. Dr. Szöllősi-Nagy András, az UNESCO Nemzetközi Hidrológiai Program Kormányközi Tanácsának elnökhelyettese arról szólt, hogy a klímaváltozás fókuszában a víz áll. A nap programja a Vízügyi Múzeum új, VÍZeum elnevezésű állandó kiállításának megtekintésével zárult.

LZ

HATÁRAINKON TÚL

Nemzetközi „sikersztorik”

A soros magyar EU-elnökség egyik kiemelkedő eredményeként, az állam- és kormányfők 2011 júniusában végső jóváhagyásukat adták az Európai Unió második makro-regionális fejlesztési koncepciójának elindítására. A 14 országot (9 EU tagállam: Ausztria, Bulgária, Csehország, Horvátország, Magyarország, Németország, Románia, Szlovákia, Szlovénia; és 5 uniós kívüli: Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Moldova, Szerbia, Ukrajna) átfogó stratégia célja 11 szakterületen összehangolni a fejlesztéspolitikákat a régió összeköttetéseinek javítása, a környezetvédelem elősegítése, a jólét növelése és a régió megerősítése érdekében.

Magyarország három kiemelt jelentőségű területen vállalt koordinációs szerepet: a fenntartható energia használatának ösztönzése témakörben Csehországgal, a vizek minőségének helyreállítása és megőrzése fejezetben Szlovákiával, valamint a környezeti kockázatok kezelése területén Romániával közösen. A Duna vízgyűjtőjén osztozó országok európai uniós (Interreg) támogatású környezetvédelmi és vízgazdálkodási együttműködési programjai közül több olyan is bekerült - a fent említett vizek minőségével foglalkozó 4. számú prioritás terület és a környezeti kockázatok kezelése 5. számú prioritás terület által - a közelmúltban kiadott, „sikersztorik” összegző angol nyelvű brosúrába, amelyben többek között magyarországi partnerként részt vesz az Országos Vízügyi Igazgatóság és a KÖTIVIZIG. Igazgatóságunk több nemzetközi projekt megvalósításában is aktívan közreműködik, ezek közül a kiadvány a közös gondolkodás, közös munka jó példjaként említi a Join Tisza (a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezés és az árvízi kockázatmegelőzés összehangolása a Tisza vízgyűjtőjén a vizek állapotának javítása érdekében), a Framwat (kisvizes területek vízviasszatartásának lehetséges integrált kezelési módjai), valamint a Floodplain (az árterek ökológiai szempontú helyreállítása) projekteket.

L.Z.

Külföldi delegációk látogatásai

A november 4-én alapításának ötödik évfordulóját ünneplő Tisza Iroda ősszel is számos programot szervezett a térségünkbe érkező külföldi delegációk számára.

A sort egy a kínai vízügyi delegáció nyitotta, mely a magyarországi, ezen belül a KÖTIVIZIG működési területén alkalmazott vízgazdálkodási, árvízvédelmi eljárásmodok, tapasztalatok iránt érdeklődött. Háfra Mátyás osztályvezető előadását követően Tóth Péter és Vizi Dávid tájékoztatták a vendégeket.

A következő, immár török delegáció a Belügyminisztérium meghívására érkezett hazánkba, az OVF-nél tett látogatást követően érkeztek Kiskörére, ahol Fejes Lőrinc szakaszmérnök fogadta a vendégeket, akik a kiskörei létesítmények működésének ismertetése keretében látogatást tettek a hallépcsőnél is.

A budapesti amerikai nagykövetség néhány hónapja hazánkba érkezett, többek között vízügyi kérdésekben is illetékes tanácsosa látogatást tett Kiskörén, Szolnokon pedig meglátogatta a történelmi vízmércét, miközben tájékoztatást kapott az igazgatóságunk által alkalmazott HEC-RAS modellezés tapasztalatairól.

Ugyancsak a BM meghívására érkezett Magyarországra az a dél-afrikai küldöttség, mely kifejezetten a szennyvízkezelés, illetve városi vízgazdálkodás helyi tapasztalataira volt kíváncsi. Ennek jegyében a TRV Zrt. kiskörei tisztítótelepén, illetve Szolnokon, a VCSM Zrt. felszíni vízkivételi művénél tettek látogatást.

A sort - október közepén - a budapesti Víz Világtalálkozóra érkezett egyiptomi vízügyi miniszter Tisza-tavi látogatása zárta, akit Lovas Attila, igazgatóságunk vezetője kalauzolt a térségben. Bemutatásra kerültek az öntözéssel, vízviasszatartással kapcsolatos rendszerek, illetve megvalósult fejlesztések, illetve az ökológiai állapot javítására is figyelemmel lévő vízgazdálkodási tevékenységek, melyek híre – mint a látogatások is igazolják – külföldre is eljutottak.

Rátfai György

Karcagi vízcseppek

Mezőgazdasági vízszolgáltatás szempontból beköszöntött az idény vége. A Karcagi Szakasz-mérnökség területén az alábbi sarokszámok voltak jellemzők az idényre:

	ha	em ³
Öntözés	7 263,82	6 861
Rizs	1 851,25	15 597
Halastó	1 684,71	16 126
Ökológia, egyéb	91,00	80
Mindösszesen:	10 890,78	38 664,00

Az idény után néhány fenntartási munkát terveztünk be és valósítottunk meg, hogy a következő idény munkálatait megkönnyítsük: Az alábbi munkák tolódtak erre az időszakra:

1. Gástyási II. öntözőcsatorna töltésmagasítása 6+500-7+346 szelvények között illetve műtárgyburkolatok és tiltólapok helyreállítása történt
2. Gástyási szivattyútelep torlósappantyúk legyártása és beszerelése, nyomócső hálózat átalakítása, uszadékfogó gereb, kezelőhíd kialakítása
3. NK-III-2-4 öntözőcsatorna, illetve NK-III-2-4-2 öntözőcsatorna tiltólap cserék

Belvíz- és árvízvédelmi szakaszainkon folyamatosan zajlanak a gaztalanítások. A „Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója II.” című projekt keretein belül felújításra került a Sebeséri zsilip, melynek átadása meg is történt.

Területünkön átadásra került a Kakat-tározó (képünkön). A tervezett tározó elsődleges

funkciója a belterületi csapadékvíz tározása, azonban a megfelelő üzemeltetés mellett alkalmas - a területen már jelenleg is nagy érdeklődésben részesített - horgászati célok kiszolgálására, a későbbiekben kiváló halívó helyé válhat.

Nagy örömmel fogadtuk, hogy az idei évben Szakasz-mérnökségünk területét is érintette a Múzeumi Összekötők Értekezlete. A megjelentek a Mirhói „öreg” szivattyútelepet tekintették meg. Folyamatosan zajlanak kollégáink képzései is. A szivattyúüzemeltető képzésen összesen 16 fő vett részt Szakasz-mérnökségünkről, akik sikeres vizsgát is tettek. Belső lebonyolításban is szervezésre kerültek kötelező képzések: Gát és csatornaőri valamint Vízkár elleni védekezési gyakorlat címen. Ezeket Nagy Imre csoportirányító tartotta.

Szakasz-mérnökségünk személyi állományában változás nem történt.

Bérczi Dóra

Mezőtúri hírcsokor

Egységünk életében az előző lapszám lapzártája óta eltelt két hónapban rendkívüli események nem történtek, végeztük az ilyenkor szokásos, időszerű üzemeltetési és egyéb feladatokat. Az árvízvédelmi és belvízvédelmi, valamint vízhasznosítási műveink fenntartási munkáit – a csapadékos időszakok kivételével – folyamatosan végeztük, illetve végezzük. Az időszak a bizottsági felülvizsgálatok, szemlék jegyében zajlott. A felülvizsgálatok a Tisza folyó szemléjével kezdődtek, majd szeptember 26. és október 29. sor került valamennyi belvízvédelmi és árvízvédelmi szakaszunk felülvizsgálatára is. A felülvizsgálatok komolyabb hiányosságot idén sem tártak fel, az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek védképessége nem romlott, a fenntartottsági állapotokban megőriztük az eddigi eredményeket, igaz maradt a szemléket követő időszakra is munkavégzés. Az ősz során megtörtént az önkormányzati vízkárelhárítási és vízgazdálkodási művek szemléje is, melyeken szakaszmérnökségünk is képviseltette magát. Novemberben részt vettünk a helyi védelmi bizottságok soros ülésein, ahol tájékoztattuk a bizottságokat a vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, védbiztonság, aktuális helyzetéről.

Október 11-én a tiszauji védelmi központban Benke János szeptemberben nyugdíjba vonult kollégánktól köszöntünk el egy kisebb rendezvény keretében.

Október 22-én szakaszmérnökségünk adott otthont az igazgatóság kihelyezett és kibővített erdészeti megbeszélésének, ahol a területi bejárason kívül a résztvevők Molnár Sándor nyugdíjba menő kollégánkat is elbúcsúztatták.

Október 31-én került sor a szokásos éves orvosi vizsgálatra egységünkénél, aminek a

lehetőségével idén is majdnem mindannyian éltünk.

Az igazgatósági múzeumi összekötők kétnapos programja során a vendégek november 6-án a Tiszazugban is látogatást tettek, ahol a vízügyi emlékhelyek között a tiszasasi buzgár emlékművét is megtekintették.

A körülmények úgy hozták, hogy elmúlt két hónap sem volt mentes a személyi változásoktól egységünkénél. Maczkó Lajos főgépész és Hegyi József fenntartógépész kollégáink október közepén közös megegyezéssel megszüntették igazgatósági munkaviszonyukat. Pótlásuk folyamatban van, remélhetőleg december közepéig munkába tudnak állni az új kollégák. A novemberben nyugdíjba ment Molnár Sándor erdész kollégánktól, és szeptemberben nyugállományba vonult Fördös András mezőhéki csatornaőr kollégától november 15-én köszöntünk el egy a mezőtúri szakaszmérnökségi központban megtartott, vidám hangulatban eltelt rendezvényen.

Összességében elmondható az egész évről, hogy a munkák változatosságában és mennyiségében nem volt hiány idén sem, hiszen az általános fenntartási munkákon kívül pl. bontottunk bordás megtámasztást a Hármas-Körös jobb parti töltésénél a kunszentmártoni gátörjárásban, két örtelepünk teljes belső felújítását végeztük el, vízleadási próbát végeztünk a Harangzugi rendszerben a Nagykunsági főcsatorna 28. sz. bújatóján, szakfelügyeletet láttunk el az M 44-es és M 4-es gyorsforgalmi utak építéséhez kapcsolódó vízepítési munkáknál, az MBSZ közreműködésével elvégeztük a Gyova-Mámai Holt-Tisza vízpótlását biztosító szivornya helyreállítását.

Tóth Tamás

Szolnoki szakaszhírek

Szolnoki Szakasztechnika több személyi változás történt az elmúlt negyedévben.

Az elmúlt negyedévben nyugdíjba vonult kollégáink, Egyed József gátőr és Kovács Ferenc kiemelt műszaki ügyintéző. Szeretnénk ezúton is hosszú, boldog nyugdíjas éveket kívánni! Továbbá elkészült a Szakasztechnikaunktól Rácz Alexandra Rozália projekt ügyintéző és Bálint Péter csatornaőr is.

Berényi Zoltán munkavégzését a 10.03/3 szakaszon gátorként folytatja tovább, Hegedűs Sándor 10.05./1 szakaszon és Molnár Gábor a 10.02./3. szakaszon csatornaőri feladatokat látnak el. A Műszaki Biztonsági Szolgálatához belépett Szabó Ferenc László és Nagy Mihály, mint szerelőipari szakmunkás.

2019. november 5-én és 6-án megtartott Múzeumi Összekötői Találkozó vendégeinek a Szolnoki Szakasztechnika biztosított helyet a Verseghegy úton és a Szakasztechnika előtt kikötött Füred tanyahajón. Az országos rendezvénynek része volt a Milléri Múzeum megnyitása. A múzeumi anyagokat Kovács Ferenc kollégánk állította össze és beszerzett pár ritkaságot is. Ezúton is köszönjük szépen a fáradozását!

2019. október 24-én megrendezésre került az éves Vízhhozam mérő gyakorlat a Szolnoki Szakasztechnika szervezésében. A gyakorlat Szászberek térségében, a Zagyva folyón valósult meg a 4 Szakasztechnika és a Vízhhozam osztály dolgozói, összesen 32 fő részvételével. A mérő gyakorlat célja, hogy az Igazgatóságon vízhhozam méréseket végző dolgozók megismerjék az összes vízhhozam mérő műszereket (ADCP, OTT, SEBA forgószárnyas műszerek) és az ADCP műszerekkel mért eredményeket összehasonlítsák műszer kalibrálás céljából.

Szabóné Riemer Erzsébet

KISKÖREI MOZAIK

Szeptember 12.-13. Tisza-tavi Study Tour, a tiszai nyaralóhajózási program keretében 4 db nyaralóhajó került bemutatásra. A program keretében a Kiskörei Vízlépcső és hallépcső is bemutatásra került. A média képviselői a nyaralóhajókon Tisza-tavi bejárásom vehettek részt, Kisköre-Abádszalók és Kisköre-Tiszaörvény útvonalon.

Szeptember 17-én a poroszlói Ökocentrumban került sor a Tisza-tavi kerekasztal soron következő munkaértekezletére. A megbeszélésen Horváth Lajos főmérnök tartott előadást a Tisza-tavi fejlesztésekről.

Szeptember 27-én a Tiszafüreden megtartott Gazdafórumon Fejes Lőrinc szakasztechnika vett részt és tartott előadást a KÖTIVIZIG területén az öntözés jelenlegi helyzetéről és a folyamatban lévő fejlesztésekről.

Október 11-én az Erőművek Éjszakáján a résztvevők nagy számban megtekintették a Kiskörei Vízlépcsőt, illetve az Ökológiai halátjárót (hallépcső) is.

Szeptember 16. és október 10. között az előzetesen elkészített kotrási terv alapján vállalkozók bevonásával sor került a hajózási alvízi várakozótér kotrására. Hidromechanizációs technológiával 3670 m³, valamint száraz kotrási technológiával 8540 m³ anyag került kitermelésre. **(Folyt. 26. old.)**

KISKÖREI MOZAIK

TKKB (Tisza-tavi Régiós Közbiztonsági Koordinációs Bizottság) értekezlet

TKKB értekezletre az adott időszakban egy alkalommal (záró értekezlet szeptember 12.) került sor a poroszlói Tisza-tavi Ökocentrumban, ahol részt vett a szakaszmérnökség képviselője az értekezleten. Összességében elmondható hogy az idei évben a Rendőrség, Katasztrófavédelem és a Polgárvédelem sikeresen biztosította a turisztikai szezon Tisza-tó körüli rendezvényeit.

Heves Megyei Védelmi Bizottság

Október hónapban került sor a Heves Megyei Védelmi Bizottság és a Járási Helyi Védelmi Bizottságok üléseire, ahol az elnökök és a titkárok részére átadásra került a Víz 24 applikáció jogosultsága.

Látogatócsoporthok

2019. évben is az előző években megszokottak szerint gyakori a hazai és külföldi delegációk fogadása, szakmai idegenvezetése és vendégül látása a Kiskörei Szakaszmérnökségen. Az utóbbi hetek külföldi delegációi, látogatói Törökországból, Szlovákiából, Romániából, az USA-ból és Déll-afrikából fordultak meg a szakaszmérnökség területén. Egész évben folyamatos a szakmai és turisztikai célú látogatócsoporthok fogadása és idegenvezetése.

Sport- és kerékpáros túra rendezvények

Szeptember 14. Egri Vakok és Gyengénlátók Egyesülete tandem kerékpártúra

Vízminőség kárelhárítási készség

A III. fokú vízminőség kárelhárítási készség június 14-én elrendelésre került, a Kiskörei Duzzasztómű felvízi oldalán feltorlódott uszadék eltávolítása a végéhez közeledik. Eddig összesen 69 db uszály kommunális hulladékkal keveredett uszadék

került kitermelésre a vízlépcső felvizeről, illetve 69 db uszály került kirakásra a Télikikötőben. A vízminőségi kárelhárítás során a vízlépcső felvízi oldaláról november 23-ig az alábbi mennyiségek kerültek eddig kitermelésre/rendezésre:

Kommunális hulladék	391 m³
Tüzelőként hasznosítható szerves anyag (erdei)	525 m³
Egyéb szerves	7491 m³

Oktatások, képzések

November hónapban belső képzésre került sor, az alap- és középfokú végzettségű kollégák részére (60 fő), akik nem számítógéppel végzik a munkájukat.

November 18. Vízkár elleni védekezés a gyakorlatban elméleti képzés, előadók Morcsányi Margit, Takács Attila.

November 21. Gát-és csatornaőr II. elmélet, előadók Richter József, Tóta Dávid.

November 22. Gát-és csatornaőr II. gyakorlat, oktatók Lőrinczy László, Molnár Attila.

Lőrinczy László

Laborhírek feketén-fehéren

Lassan ismét egy év végére koccintunk, és egy újat ünneplünk. Amilyen gyorsan megérkezett 2019, szinte ugyanolyan sebességgel már el is múlt. Az idei évben is bizonyítottuk, hogy a laboratóriumi élet sosem unalmas. Voltak kihívások, hirtelen érkezett felkérések, ezek mellett a napi rutinfeladatok elvégzése töltötte ki mindennapjainkat.

Az év első heteiben felkészülünk az egész éves munkára, többek között megtörténik a kalibrációk frissítése, teljesítményjellemzők felülvizsgálata, vegyszernyilvántartás és a lejáratú dátumok ellenőrzése. Ekkor készül el az éves munkatervünk is, a beérkezett külső és belső megrendelőink igényei alapján. Majd ezek után szépen be is indul az éves körforgás: havi rendszerességgel vizsgáljuk a Tiszát Szolnokonál, Tiszaugnál és Kiskörénél, ekkor történik a Zagyva vízminőségi vizsgálata is. Kiskörén a kollégák napi szinten monitorozzák a tározó elfolyó vizét, ezzel biztosítva a folyamatos ellenőrzést.

Idén nem érkezett laborunkba nyári gyakorlatra hallgató, de azért akadtak látogatók néhány órára. Ebben az évben is többször megfordult

nálunk egy-egy hallgatói csoport, hogy laborlátogatáson vegyenek részt. Nagy érdeklődéssel figyelték, hogyan működik a laboratórium, milyen munkafolyamatok vannak, milyen a napi rutinunk (képünkön). Mindig elégedettséggel tölt el bennünket, mikor pozitív visszajelzéseket kapunk, hogy egy jól és következetesen működő laboratóriumot láthattak.

Az őszi folyamán megtörtént műszereink, készülékeink szerviz általi karbantartása, pipettáink, illetve mérlegeink kalibrálása, pontosság ellenőrzése. Ebben az időszakban kerülnek megrendezésre különböző gyártók, cégek szakmai szemináriumai, workshopok, melyre a labor néhány dolgozója is ellátogat, hogy új ismeretekhez jusson közvetlenül a gyártótól, vagy más laboratóriumok személyes tapasztalataiból.

S bár munkatervünknek még nem értünk a végére, érezhető, hogy a nagy pörgés kezd lassulni, már a Karácsonyon, az Új éven gondolkodunk. Megrendezzük a szokásos kis év végi összejövetelünket, hogy erőt gyűjtsünk a következő évre, legfőképp tavaszra, hisz egy újabb akkreditálás már toporog is a küszöbön.

Szántó Nikolett

KÖNYVAJÁNLÓ

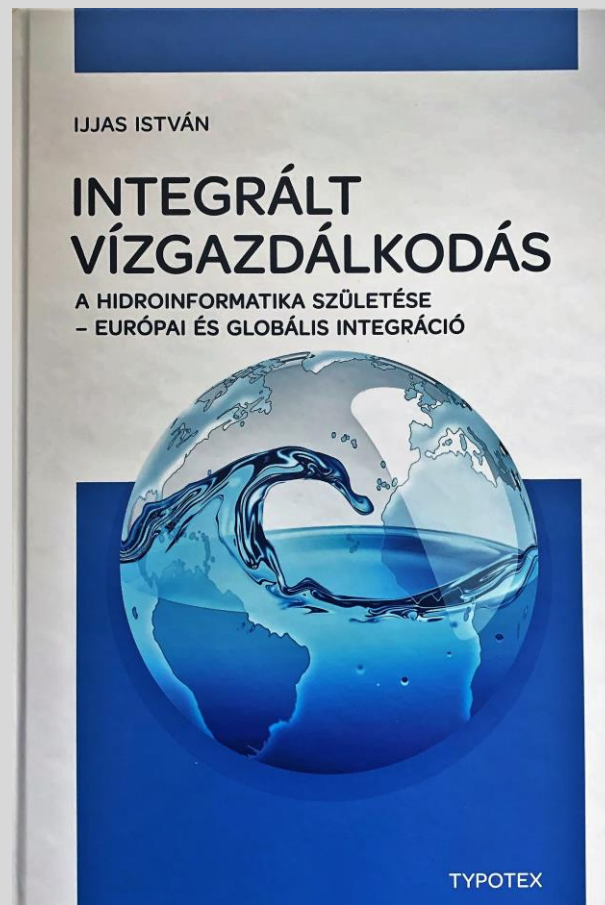
Ijjas István: Integrált vízgazdálkodás

A hidroinformatika születése — Európai és globális integráció

Az OVF Vízügyi Tudományos Tanácsának a „Jövőépítés a vízgazdálkodásban” című sorozatában a hazai vízgazdálkodás kiemelkedő tudósai foglalják össze az életművüket. Bemutatják, mivel és hogyan járultak hozzá a vízgazdálkodás jövőjének az építéséhez, tanulságul a jövőt építő új generációk számára. A most megjelenő kötet szerzője Ijjas István, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vízgazdálkodási és Vízépítési Tanszékének professzor emeritusa, aki a még ma is alkotó pályáját nagy részben az egyetemen töltötte, mérnök generációk szakmai tudását és szemléletét formálta.

A kötet főcíme az „Integrált vízgazdálkodás” arra utal, hogy azok a tevékenységek és módszerek, amelyekről ír, valamilyen formában és mértékben mind az integrálás – a ma divatos szóhasználatnál élve – jó gyakorlatai közé tartoznak. „A hidroinformatika születése – Európai és globális integráció” alcímet, azért viseli a kötet, mert ezek a vízgazdálkodás elmúlt ötven évének a legnagyobb újdonságot jelentő és a legnagyobb változásokat hozó tényezői közé tartoztak, és ezekkel foglalkozott a legtöbbet a szakmai pályafutása alatt.

Az első fejezet munkásságának az „idővonalán” – a közösségi médiák fiatalok számára ma már természetes kifejezésével élve – mutatja be a kollégáit, a csapatokat, amikben hol munkatársként, hol vezetőként alkotott, szemléltetve, hogy a vízügyi szakember munkája együttműködésben, párbeszédben kell, hogy gyökerezzen. Az integrált vízgazdálkodás két olyan témakörére hívja fel a figyelmet, amelyekről nem sok szó esik a hazai vízgazdálkodási

szakirodalomban. Az egyik a szakmai-tudományos szervezetek jelentős szerepe az integrált vízgazdálkodási módszerek terjedésében, a másik a vízgazdálkodás, mint a víztudományok külön szakterületének kialakulása Magyarországon. Mindezzel kordokumentum, forrásértékű szakma-, ágazat- és tanszéktörténeti visszatekintés, ide értve azokat a szervezeteket is ahol tevékenykedett, mint a Magyar Hidrológiai Társaság elnöki posztja, a Magyar Mérnöki Kamara, vagy az ICID Magyarország.

A kötet második nagy témacsoportja a számítástechnika, a számítógép használata, aminek az időszerűségét nem lehet túlbecsülni! Hiszen a digitális vízgazdálkodás,

(Folytatás a 29. oldalon)

a „big data” algoritmusok elterjedésének, küszöbén állunk. Bemutatja a számítástechnika (mai szóhasználatnál hidroeinformatika) oktatásának és alkalmazásának tanulságos kezdeteit a hazai vízgazdálkodásban, valamint a számítógéppel segített vízgazdálkodási tervezéshez és döntéshozáshoz általa kidolgozott modelleket, módszereket, és programokat. Érdemes lenne ezeket aktualizálni, mert ha csak az öntözés remélhető felfutására tekintünk, máris eszünkbe jut az öntöző csőhálózatok optimalizálásához írott és a könyvben bemutatott legendás programja.

A harmadik témacsoport a vízügyek európai integrációja, az integrált vízgazdálkodás és alkalmazásának jó gyakorlatai. A ma már vitathatatlanul megjelent globális vízválság fékezésének pedig talán egyetlen átfogó eszköze az integrált vízgazdálkodás. Lényegének megértéséhez, a napi vízgazdálkodás legfontosabb problémáinak megoldására való alkalmazásához ez a témacsoport adhatja a legnagyobb segítséget. Hiányt pótol az integrált vízgazdálkodás alapfogalmáról, alapvetéseiről, módszereiről szóló leírásával. Rámutat arra, hogy a Víz Keretirányelv szerinti vízgyűjtő-gazdálkodás fontos eredményeket hozott, de az igazán integrált vízgazdálkodásnak a gazdasági és szociális célok teljesítéséhez szükséges vízgazdálkodási intézkedéseket is meg kell valósítania.

Szerző a könyvet egyetemi hallgatóknak, volt tanítványainak és munkatársainak, valamint a víztudományok szakértőinek és szakpolitikuskainak is ajánlja. Felajánlja a segítségét azoknak, akik a könyvben bemutatott modelleket és módszereket alkalmazni kívánják.

A könyv az OVF támogatásával készült. A kötet szép kiállítása, gondos kivitelezése a Typotex kiadót dicséri.

PROGRAMAJÁNLÓ

Macimúzeum nem csak gyerekeknek

A rákóczi falvai Macihad mintegy 1500 egyedet számlál. Egy részük adott történelmi korhoz hű ruhát visel, bemutatva az akkori viseletet. A macikon kívül régi fémdobozok, antik használati tárgyak, faliképek repítik vissza az időben a látogatót. A múzeumban terráriumok is helyet kaptak, ahol kígyókat, különféle hüllőket figyelhetünk meg. Az udvar is tartogat meglepetéseket a letűnt korok emlékeire kíváncsiaknak, például egy majdnem százéves tűzoltószert is megtekinthető.

L.Z.

Orvosi szűrővizsgálatok

Az idei évben is lehetőséget biztosított a vezetés orvosi szűrővizsgálatra. Az előző évekhez hasonlóan, most is örömmel fogadták a dolgozók.

A laborvizsgálatot 415 fő kérte, de sajnos 20 fő mégsem élt a lehetőséggel. A kiugró eredménnyel érintett kollégáknak javasoltuk, hogy haladéktalanul keressék fel a kezelőorvosukat. A bőrgyógyászati vizsgálaton a doktornő szinte már ismerősként üdvözölte a kollégákat. Itt 330 igénylőből 45 fő mégsem vett részt a szűrésen. Ismét bebizonyosodott, hogy hasznos a szűrés, mert újabb dolgozók esetében került megállapításra súlyosabb elváltozás. Sajnos diagnosztizálva lett 4 bőrdaganat, és 9 daganatot megelőző állapot. Az ultrahang vizsgálatot 380 fő kérte, de ténylegesen 350 fő vett részt. A dolgozók már elfogadták, hogy nem mindenki lehet a vizsgálaton az első, és türelmesen kivárták, míg rájuk kerül a sor.

A nőgyógyászati szűrővizsgálat decembertől indul, mert akkorra a vizsgálatot igénylő minden dolgozónak elkészült a labor és UH szűrése. Ezen eredmények nagyban segítik a doktornő munkáját, mivel az azokon feltárt esetleges rendellenességet további kezelésekkel tudja orvosolni.

Összességében a dolgozók kb. 90%-a élt a szűrővizsgálatok lehetőségével, mely nagyon jó aránynak mondható.

Nagyon köszönöm annak a néhány kollégának, akik megköszönték a szervezésben résztvevőknek a munkáját, nagyon jól esett. Sajnos több esetben kaptunk bíráló kritikát is. Mentségünkre legyen mondva nem könnyű ennyi embert a tervezett időpontra összehangolni, főleg úgy, hogy van, aki figyelmen kívül hagyja a beosztását, és öntörvényűen akkor jelenik meg, mikor kedve tartja. Ezúton is köszönjük a vezetésnek a lehetőséget.

Tánczosné Miskolczi Pálma

KULTÚRA

Chiovini ünnepség Besenyszögön

Chiovini Ferenc Munkácsy-díjas festőművész születésének 120. évfordulója alkalmából tartottak emlékünnepeket november 22-én a besenyszögi Wesniczky Antal Művelődési Házban. Az eseményen az Alföld besenyszögi születésű festőjére emlékezvén több egyházi és világi vezető osztotta meg gondolatait, valamint levetítették a helyi – Chiovini Ferenc nevét viselő – általános iskola diákjainak az alkotó életútját bemutató kisfilmjét. Ezt követően megalakult a művész emlékének ápolását célul tűző intézmények, szervezetek együttműködése érdekében a Chiovini Szövetség, amelynek fővédnöke az alkotó lánya, Chiovini Márta. A szövetség alapító dokumentumát a KÖTIVIZIG nevében Katona Gábor, az igazgatóság vagyongazdálkodási és üzemeltetési osztályának vezetője írta alá. Beszédében felhívta a megjelentek figyelmét arra, hogy az igazgatóság Kiskörei Szakaszmérnöksége székházának egyik terme Chiovini Ferencről kapta a nevét, ahol a művész 15, a Kiskörei duzzasztómű építését megörökítő, eredeti festménye látható.

A rendezvény végén Katona Gábor a KÖTIVIZIG képviselőjében Balogh Zoltánnak, Besenyszög polgármesterének adományozta Chiovini Ferenc: A duzzasztómű építése télen című képének másolatát.

Laczi Zoltán

Hidrobiológus napok különdíjjal

A Magyar Hidrológiai Társaság Limnológiai Szakosztálya, a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézete és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága szervezésében október 2-4. között Tihanyban rendezték meg a LXI. Hidrobiológus Napokat, amelyen az Aranyponty Zrt. különdíját érdemelte ki Csépes Eduárd, igazgatóságunk Regionális Laboratóriuma biológusának előadása.

Új utak a hidrobiológiában címmel hirdették meg a rangos szakmai esemény központi témáját. A tudományos találkozón összesen 23 nagy és 12 kis előadást kísérhetett figyelemmel meg a 85 meghívott szakember. Csépes Eduárd (társszerzők: Kummer László, dr. Teszárné dr. Nagy Mariann és Aranyiné Rózsavári Anikó) kitüntetett prezentációjában a hínárnövényzet Tisza-tavi elterjedésének nyomkövetéséről számolt be a hallgatóságnak.

Laczi Zoltán

(TOVÁBB)TANULUNK

A Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya által támogatott Szivattyúüzemeltető képzésen 35 fő vett részt Igazgatóságunk részéről, 2019. szeptember 23-tól 2019. november 12-ig terjedő időtartamban.

Az igazgatóság vezetői számára a 2019. évben számos vezetői tréning, továbbképzés került megszervezésre. Ezek közül október és november hónapban az alábbiak:

Érzelmi intelligencia tréning vezetőknek;
Személyes hatékonyság - személyes vezetői hatékonyság;
A vezető személyisége, kompetenciái, érvényesülésének sikertényezői;
Interaktív antikorrupciós tréning vezetők részére.

A felsőfokú- középfokú- alacsonyfokú végzettséget igénylő munkakört betöltő közalkalmazottak részére Főigazgató által kötelezően elrendelt képzések, valamint Igazgatóságunk által kidolgozott országos továbbképzési programok, valamint belső továbbképzések kerültek megszervezésre és lebonyolításra. Minden szakaszon megszervezésre került a Gát- és csatornaőr II., illetve a Vízkár elleni védekezés a gyakorlatban című képzések.

Bárány Márta – Héja Ágnes

SZEMÉLYI HÍREK

2019. szeptember 18. és 2019. november 30-a között belépő kollegák: Hegedűs Sándor (Szolnok), Papp Gergő (Karcag), Szabó Péter (Kisköre), Szabó Dávid (ÁFO), Szabó Ferenc László (Szolnok), Szabó Pál (Karcag), Szemerszki Richárd (Mezőtúr), Bezeg Gyula Attila (Kisköre), Nagy Mihály (Szolnok), Szabó Ferenc (Kisköre), Lécz Gergő (Kisköre), Molnár Gábor (Szolnok).Baranyi István (Szolnok).

2019. szeptember 18. és 2019. november 30-a között kilépő kollegák száma: 12 fő.

Bárány Márta

PÁLYAORIENTÁCIÓ Vízügyi roadshow Szolnokon

A vízügyes szakmák népszerűsítése végett az OVF a Nemzeti Közszerológati Egyetem Víztudományi Karával és a területi vízügyi igazgatóságokkal közösen először 2017-ben szervezett országjáró roadshow-t a vízügyi szakoktatást végző középfoóú intézményekben. November 18-án Szolnok immár harmadik alkalommal adott otthont a pályaaorientációs rendezvénynek, amelyre mintegy félszáz diák volt kíváncsi.

A Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Pálffy-Vízügyi Szakgimnáziumának Tószegi úti tanműhelyében megtartott rendhagyó tanórán Siklós Gabriella, az OVF szóvivője köszöntötte a résztvevőket, s bemelegítésképp néhány vízügyes kvíz kérdést tett fel a középiskolásoknak. Ezután megtekintették a diákok a „Vízügy mi így szeretünk” című kisfilmet, majd Dobó Kristóf, az OVF árvízvédelmi főosztályvezetője és Csibrán Zoltán, a igazgatóság árvízvédelmi és folyógazdálkodási osztályvezetője osztotta meg gondolatait a szakmáról.

A fiatal mérnök generáció képviseletében az OVF részéről dr. Liptay Zoltán, a KÖTIVIZIG-től pedig Koch Márk mesélt röviden a vízügyi szolgálat szépségeiről, kihívásairól, személyes élményeiről. Az óra további részében dr. Bíró Tibor, a Nemzeti Közszerológati Egyetem Víztudományi Karának dékánja a bajai campus képzési kínálatát mutatta be. A roadshow zárásaként a pályások megtekinthették a 2017-es dunai jégvédekezésről készült kisfilmet. **Laczi Z.**

Méltán lett a Tisza-tó a kerékpárosok Mekkája

Az idén november végéig 49 266 kerékpárost, köztük 1990 versenyzőt számlált a duzzasztóművön a Kiskörei Szakaszmezőnség, ami némileg kevesebb, mint a tavalyi hasonló időszak adata, de ebben az évben is születtek rekordok. Új havi forgalmi csúcsot regisztrálhattunk februárban, márciusban, áprilisban, júniusban és októberben. Részletezve: januárban 114, februárban 242, márciusban 1536, áprilisban 4312, májusban 6940, júniusban 8177, júliusban 8944, augusztusban 9474, szeptemberben 6274, októberben 2911, novemberben pedig 342 biciklis hajtott át az üzemi hídon. Míg tavaly a július, ez évben az augusztus bizonyult a legforgalmasabb hónapnak.

A KÖTIVIZIG beruházásában 2005 és 2007 között épült meg a Tisza-tó körüli árvízvédelmi töltés koronáján a kerékpárút. A Kiskörei Szakaszmezőnség 2008 óta kíséri figyelemmel a duzzasztóművön áthaladó kerékpáros forgalmat, amely az elmúlt 11 évben majdnem tízszeresére nőtt. **L. Z.**

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság lapja

Szerkesztő: Laczi Zoltán

Szerzők: Laczi Zoltán, Kéri Brigitta, Rózsa Helga, Szántó Nikolett, Lőrinczy László, Tóth Tamás, Bérczi Dóra, Szabóné Riemer Erzsébet, Bárány Márta, Gáspár Renáta, Virágné Kőházi-Kiss Edit, Dr. Teszárné Dr. Nagy Mariann, Tanczosné Miskolczi Pálma

Tördelő: Laczi Zoltán

Kiadja a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság. Kiadó: Lovas Attila igazgató.

Cím. 5000 Szolnok, Boldog Sándor István körút 4. Telefon: 56/425-422/20147

További hírek, információk, képek: www.kotivizig.hu, www.facebook.com/kotivizig1

